

TÜRK EDEBİYATINDA ROMAN İSİMLERİNİN
SÖZ DİZİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ
(1872'DEN 1955 YILINA KADAR)
A SYNTAXICAL STUDY OF NOVEL NAMES IN TURKISH LITERATURE
(FROM 1872 UNTIL 1955)

EBRU GÜVENEN

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Assist. Prof. Dr., Yozgat Bozok University, Faculty of Science and Letters, Dep. of Turkish Language and Letter

ebru.guvenen@yobu.edu.tr

 <https://orcid.org/0000-0002-9346-9160>

Atıf / Citation

Güvenen, E. 2021. "Türk Edebiyatında Roman İsimlerinin Söz Dizimsel Açdan İncelenmesi (1872'den 1955 Yılına Kadar)". *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi- Journal of Turkish Researches Institute*. 70, (Ocak-January 2021), 69-96

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü-*Article Types* : Araştırma Makalesi-Research Article
Geliş Tarihi-*Received Date* : 27.7.2020
Kabul Tarihi-*Accepted Date* : 28.12.2020
Yayın Tarihi- *Date Published* : 20.01.2021
 : <http://dx.doi.org/10.14222/Turkiyat4428>

İntihal / Plagiarism

This article was checked by iThenticate programında bu makale taranmıştır.

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi- *Journal of Turkish Researches Institute*
TAED-70, Ocak-January 2021 Erzurum. ISSN 1300-9052 e-ISSN 2717-6851
www.turkiyatjournal.com
<http://dergipark.gov.tr/ataunitaed>

TÜRK EDEBİYATINDA ROMAN İSİMLERİNİN SÖZ DİZİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ (1872'DEN 1955 YILINA KADAR)

A SYNTAXICAL STUDY OF NOVEL NAMES IN TURKISH LITERATURE
(FROM 1872 UNTIL 1955)

EBRU GÜVENEN

Öz

İnsan, doğadaki canlı-cansız, somut-soyut bütün varlıklara isim verme ihtiyacı duyar. İsimler, varlıkların kodlanmış şeklidir ve dünyada tek olup olmamasına göre özel isim veya tür ismi olarak sınıflandırılmaktadır. Başlangıçta tür ismi olanlardan bazıları, sonradan çeşitli sebeplerle anlamlarından arındırılıp bir varlığa isim olabilmektedir. Bu durum, toplum tarafından benimsendiğinde tür ismi, özel isme dönüşmektedir.

Dil bilimin alt dallarından olan ad bilim; özel isimleri köken bilgisi, tarihî gelişme, dil-kültür ilişkisi vb. açılardan incelemektedir. Özel isimler; bir sözcük, söz grubu, bir/birden fazla cümle kuruluşunda olabilmektedir. Bu durum, kitap isimleri için de geçerlidir. Bilimsel kitaplardan ziyade edebî eserlerde, yazar ve işlenen konu kadar eserin ismi de dikkat çekmektedir. Edebî eserler içerisinde en çok tercih edilenlerden olduğundan, her gün yenileri yayımlanan romanlarda isim konusu; rakiplerinden sıyrılması, piyasada tutunması, uzun soluklu olabilmesi için önem arz etmektedir. Bu noktada, okurda merak duygusu uyandırmak için bir/birkaç sözcük veya cümleyle sınırlı olan ismi; konusu, tesirinde yazıldığı akım, yazarının edebî kabiliyeti kadar dili hakkında da bilgi vermektedir. Bu çalışmada, Tanzimat'tan 1955'e kadar Türkiye'de yayımlanan roman isimleri, söz konusu dönemlerin genelde dile, özelde söz dizimine olan etkisini belirleyebilmek amacıyla söz dizimsel açıdan incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel isim, ad bilim, roman ismi, söz dizimi.

Abstract

Man needs to give a name to all living-non-living, concrete-abstract beings in nature. Names are the coded form of entities and are classified into as a common noun or a propernoun depending on whether they are unique in the world. Some of the common nouns at the beginning can be stripped of their meanings and become names for an entity for various reasons. When this situation is adopted by the society, common noun turns into a propernoun.

Onomastic, which is one of the sub-branches of linguistics; propernouns, etymology, historical development, language-culture relationship, etc. examines in the angles. Propernouns; it can be a word, wordgroup, one / more sentence. This status, also applies to book's names. In literary works rather than scientific books, the name of the work draws attention as much as the author and the subject. Since it is one of the most preferred literary works, the subject of name in novels whose new ones are published every day; it is important in order to it to stand out from its competitors, to hold on to the market, to be long-lasting. At this point, the names which is limited to a few words or sentences in order to arouse a sense of curiosity in the reader; the subject of the novel, the literary current under its influence gives information about the language as well as the literary ability of its author. In this study, from Tanzimat until 1955 novel names published in Turkey; in order to determine the effects of these periods on the language in general and on the syntax in particular, it has been examined syntactically.

Key Words: Propernoun, onomastic, novel name, syntax.

Structured Abstract

Onomastic, which is one of the sub-branches of linguistics; proper nouns, etymology, historical development, language-culture relationship, etc. examines in the angles. Proper nouns; it can be a word, wordgroup, one / more sentence. This status, also applies to book's names. In literary works rather than scientific books, the name of the work draws attention as much as the author and the subject. Since it is one of the most preferred literary works, the subject of name in novels whose new ones are published every day; it is important in order to it to stand out from its competitors, to hold on to the market, to be long-lasting. At this point, the names which is limited to a few words or sentences in order to arouse a sense of curiosity in the reader; the subject of the novel, the literary current under its influence gives information about the language as well as the literary ability of its author. In this study, from Tanzimat until 1955 novel names published in Turkey; in order to determine the effects of these periods on the language in general and on the syntax in particular, it has been examined syntactically.

In the study, a total of 1228 novel names belonging to 343 authors published from 1872 to 1955 were examined. Of these, 213 are single words and 4 are two words. 859 are wordgroup and 152 are in sentence formation. When considering the publication dates of the samples determined, it is concluded that the novel names consisting of a single word were preferred in all periods. The names of the novels, which are not in the establishment of a wordgroup, but consist of more than one word, are evaluated under the heading "Those That Are Made Of More Than One Words Without A WordGroup/Sentence". The novel names in the establishment of the wordgroup; conjunction group (46), genetical construction (123), shortened genetical construction (119), shortened genetical construction + adjectival construction (1), shortened adjectival construction (98), compound noun (60), preposition group (9), shortened phrase (43), participle group (4), adjectival construction (292), repetition group (1), apposition group (26), gerund group (6); the word group of foreign origin-Persian noun group- (31) has been gathered under 14 headings in total. The most preferred three of these; respectively adjectival construction, genetical construction and shortened genetical construction. The least preferred three are indefinite shortened genetical construction + adjectival construction, repetition group and participle group, respectively. The remarkable points about wordgroups are: In the establishment of foreign origin wordgroup, only the names of the novels formed with Persian possessive construction were determined. This name establishment was mostly preferred in the 1800s, and in 1923 its last example was published. Until the 1920s, the examples of the genetical construction and shortened genetical construction were limited in number, but were preferred more afterwards. In other words, it can be said that with the loss of Persian possessive construction from use, Turkish possessive constructions have started to be preferred. The adjectival construction, which is the group with the most examples, has had a stable momentum in all periods. Novel names in sentence formation; They are classified as "Single Sentences", "Two Sentences" and "Elliptic Clauses". That consist of single sentence are: direct object+subject+predicate (1), [Ø]+direct object+indirect object+predicate (2), [Ø]+direct object+predicate (10), [Ø]+direct object+adverbial complement+predicate (1), indetermined direct object+predicate (3), indetermined direct object+adverbial complement+predicate (2), [Ø]+indetermined direct object+predicate (4), BT+subject+predicate (2), subject+direct object+predicate (1), subject+indetermined direct object+predicate (2), subject+BT+indetermined direct object+predicate (1), subject+BT+predicate(1), subject+predicate (59), subject+adverbial complement+predicate (5), SÖ+subject+predicate (1), SÖ+[Ø]+indirect object+predicate (1), indirect object+subject+predicate (4), ÜT+subject+adverbial complement+predicate (1), [Ø]+ÜT+direct object+predicate (1), [Ø]+indirect object+predicate (8), [Ø]+indirect object+predicate+ÜT (1), [Ø]+predicate (6),

[Ø]+predicate+direct object (4), predicate+subject (1), [Ø]+predicate+indirect object (2), adverbial complement+predicate (1), [Ø]+adverbial complement+predicate (5). That consist of two sentences are: subject+predicate//elliptic clause (1), [Ø]+ predicate//elliptic clause (1), [Ø]+predicate//[Ø]+predicate (4), [Ø]+predicate//[Ø]+adverbial complement+indetermined direct object+predicate (1), [Ø]+adverbial complement+predicate//[Ø]+adverbial complement+predicate (1). Elliptic Clause (14). There are 33 subtitles in the sentence establishment belong to the Republic Period. When looked in terms of the number of parts of sentences, it is seen that the sentences have at least 2 parts and at most 6 parts. 27 of the sentences are single and 5, are composed of 2 sentences. In addition, only 4 of 33 structures are anacoluthon and these are simple sentences. This informations, gives the information that the authors use more simple and regular sentences, that is, they prefer names that are far from poetic, while naming their works in sentence formation

1. Giriş

İnsan, anlık veya sürekli bulunduğu ortamlarda beş duyu organıyla ya da düşünsel olarak temas ettiği bütün varlıklara birer isim vererek onları hafızasında kodlamaktadır. İsimler, gösterdikleri/temsil ettikleri varlıklar tek bir kişi, belli bir varlık veya düşünce olduğunda *özel isim*, aynı türden olanların tümü anlatıldığında *tür ismi* olarak tanımlanmaktadır (Aksan 2009: 85). Zeynep Korkmaz'ın (2017: 195) “Tek bir kişiyi, belli bir varlığı veya topluluğu gösteren ad.” şeklinde tanımladığı *özel isimler*, *tür isimlerinin* zamanla tek bir varlığı temsil eder hale gelmesi ile ortaya çıkmıştır (Aksan 2009: 85; Karaağaç 2016: 721). Bu durum; bir türe ait olan ismin, dili kullanan küçük bir grup tarafından, geçerli bir nedenle ait olduğu anlamdan arındırılarak bir kişi veya varlığa verilmesi ile gerçekleşir. (Karaağaç 2016: 726 ve 728).

İlk çağlardan beri insanoglunun kafasında, varlık ve ona verilen isim arasında bir ilişki olup olmadığı düşüncesi, pek çok yeni sorunun oluşmasına kaynaklık etmiştir. Her ne kadar sözcük kökü ile varlık arasındaki ilişki nedensiz olsa da çeşitli türetme yolları ve anlam değişimleriyle oluşturulan önceki-sonraki bilgi ya da alt-üst bilgi ile verilen isimler, yansıma sözcükler vb. bir nedene bağlı olarak verilmiş isimlerdir (Karaağaç 2016: 723). Milattan önce, Eski Hint ve Eski Yunan'da dilbilgisi ve dilbilim ile ilgili çeşitli çalışma ve araştırmalar yapılmıştır (Aksan 2009: 16-17). Üretilen yeni sorular, onlara cevap bulmak için yapılan yeni çalışmalar ve farklı disiplinlerle yürütülen ortak projeler, dilbilimin alt dallarını ortaya çıkarmıştır. Bu alt dallardan biri de Zeynep Korkmaz'ın (2017: 64) “1. Özel adlar üzerinde duran ve özel adları, köken bilgisi (etymologie), tarihi gelişme, dil ve kültür sorunları açısından inceleyen bilim dalı.”, Türkçe Sözlük'te (TS) (2011: 27) “Dil biliminin adlar, özellikle kişi adları üzerinde duran ve onları köken bilgisi, tarihsel gelişim, dil ve kültür sorunları açısından inceleyen dalı.”, Doğan Aksan'ın (2009: 32) “Anlambilimle yakınlığı olan, ancak yöntem bakımından ondan ayrılan ve sözcük-kavram ilişkisine önem veren bilim dalı. ... Genellikle her dilde özel ad sayılan öğeler üzerinde duran ve özel adları köken bilgisi, tarihsel gelişme yönünden ve çeşitli dil ve kültür sorunları açısından inceleyen bilim dalı.”, Necip Üçok'un (1947: 153) “Ad bilgisi, hâs isimleri, göbek adlarını, soyadlarını, unvanları ve nihayet yer adlarını tetkik eder ve etimolojinin bir kolu sayılır.” şeklinde tanımladığı *ad bilimi*'dir. Necip Üçok (1947: 153), “ad bilgisi” olarak isimlendirdiği bu bilim dalının işlevini “...kültür veya gelenekler tarihi ile asıl dil tarihi

arasında bir sınır bölgesi teşkil eder ve bize atalarımızın psikolojisini, yaşayış tarzlarını ve âdetlerini gösterir.” şeklinde özetler.

Başlangıçta bir tür ismi veya bir söz dizimi unsuru olan *özel isimlerin*, verildiği kişi veya varlıkla arasındaki bağ, toplum tarafından benimsenmezse bu söz anlamsızlaşır (Karaağaç 2016: 723). Yani dilin sözlüğünden seçilen *özel ismin* var olabilmesi, toplumun kabullenmesine bağlıdır. M. Fatih Andi’nin (2019: 17) “kültür araçlarından en önemlisi” olarak tanımladığı *kitap* kavramı içerisinde yer alan edebî eserler hem yaşanılan anda hem de gelecekte okuyucusundan geçer not almalıdırlar. Çünkü okuyucusunun beğenisi onlar için hayati önem taşımaktadır. Esere isim veren kişiler de bu bilinçle isimleri, söz varlığından eklere kadar ince ince işleyerek seçmektedirler.

Toplumun neredeyse bütün kesimlerine hitap etmeyi hem edebiyat ortamlarında hem de kitap raflarında uzun soluklu olabilmeyi amaçlayan yazarların, kaleme aldıkları eserlerin isminden son cümlesine kadar okurun dikkatini çekme istediği açıktır. İlk karşılaşmada uyandırılabilen merak duygusu, başarıya atılan ilk adım anlamına gelmektedir. Bunun gerçekleşmesindeki en etkili aracın, dilin imkânlarının doğru ve etkili bir şekilde kullanılmasıyla ortaya çıkan eserin isminde saklı olduğu, sadece bugün değil geçmişte de bilinmektedir. Edebî eserler arasında ortaya çıktığı tarihten itibaren tercih edilme oranı her geçen gün artan romanın bu başarıyı sağlamadaki en büyük yardımcısı isimdir. O, bizde uyandırdığı merak duygusuyla hacmini göz ardı etmemize ve içerisine girdiğimiz dünyaya uyum sağlamamıza yardımcı olarak “...bilişsel ve duygusal yönümüze hitap eder.” (Tepebaşı 2001: 44).

Türk edebiyatına girdiği ilk dönemden itibaren roman; sosyal, siyasal, ekonomik, ideolojik, din eksenli vb. pek çok farklı düşünceyi taşıma aracı olarak görülmüştür. “Romantik gönül maceraları, kadın, evlilik, esirlik, eğitim vb. gibi Osmanlı’nın Batı’yla karşılaşmasındaki bütün problemler”, bize Tanzimat Dönemi romanının temasını vermektedir. (Okay, 2018: 109). “Tanzimat Dönemi’nde kullanılan temalar, Servet-i Fünun romanında zenginleşerek devam etmiştir.” (Gündüz 1992: 4). Meşrutiyet Dönemi’nde Doğu-Batı ve fert-toplum çatışması; Tanzimat ve Servet-i Fünun dönemlerinde de kullanılan Türkçülük, Osmanlılık gibi temalar, çeşitli akımlarla zenginleştirilmiştir (Gündüz 1992: 6). Milli Edebiyat Dönemi’nde kaleme alınan eserlerde, “...iki medeniyete ait değerlerin karşı karşıya gelmesinin sebep olduğu sosyal bunalım içinde yeni, değer hükümleri arayışı sezilmektedir.” (Aktaş 2018: 360). Cumhuriyet Dönemi’nde ise tema yelpazesi genişlemiş, romanlarda yeni insan tipleriyle karşılaşmaya başlanmıştır (Çelik 2018: 265). Yukarıda tema ve etkilenilen akım bağlamında özetlenmeye çalışılan edebî dönemlerde -Tanzimat’tan Cumhuriyet Dönemi’ne - yaşanılan sosyal ve siyasal durumlar, sadece tematik bağlamda değil, daha isminden başlayarak bütün romanda kullanılan dilde de etkisini göstermiştir. Roman isimlerinde, bazı dönemlerde uzun cümle yapısı kuruluşundaki veya tek sözcükten ibaret isimler tercih edilirken bazı dönemlerde dilimizde Arapça ve Farsçanın etkili olduğu, Arapça/Farsça sözcük ve terkiplerin tercih edildiği görülmektedir.

Edebî eserler, içerisinde doğduğu millet, onun tarihi ve psikolojisinden ilham alarak ortaya çıkmaktadır. Temalarında olduğu gibi romanların “...adlarının ülkemizdeki macerası siyasal gelişmeler, ekonomik kaygılar ve Türkçenin yaşadığı değişimlerle yakından ilgilidir.” (Çıkla 2019: 107). Bu düşünce, edebî eserler arasında en çok tercih edilen tür olan

roman isimleri üzerine bir çalışma yapma fikrini doğurmuştur. Çalışma, Batılı anlamdaki romanın edebiyatımıza girdiği Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar Türkçede görülen değişimi izleyebilmek amacı üzerine kurulmuştur. Çalışmada ismi incelenecek Cumhuriyet Dönemi romanları, 1920-1960 arasında sosyal ve siyasal hayatta görülen değişmelerin romana yansımından (Çelik 2018: 247) hareketle, 1920-1955 yılları ile sınırlandırılmıştır. 1872'den 1955'e kadar yayımlanan roman isimlerinden¹ hareketle söz konusu tarih aralığında Türkçede *özel isim* verme noktasında ne tür yaklaşımların tercih edildiği belirlenmeye çalışılacaktır. Edebiyatımızda ismi tek/daha fazla sözcükten ve söz grubundan oluşan, bir veya daha fazla cümle yapısında olan hem Türkçenin hem de yabancı dillerin - özellikle Farsça- söz grubu kuruluşunda olan romanlar vardır. Bu bağlamda gerek dönemsel gerekse bir bütün olarak Türk Edebiyatı'nda bir romana isim verirken en çok hangi söz dizimsel yapının tercih edildiğini belirleyebilmek amacıyla bu çalışmada, roman isimleri, söz dizimsel açıdan incelenmiştir. Kronolojik (içerisinde alfabetik) olarak sıralanan roman isimleri, yanlarına açılan parantezde () yazar isminin kısaltması ve yayın yılı ile verilmiştir.

2. 1872'den 1955'e Kadar Türk Edebiyatı'nda Yayımlanan Roman İsimlerinin Söz Dizimsel Açıdan İncelenmesi

2.1. Tek Sözcükten Oluşanlar

“Kafkas” (AME: 1877), “Çengi” (AME: 1877), “İntibah” (Nm K: 1878), “Cezmi” (Nm K: 1880), “Karnaval” (AME: 1881), “Vah” (AME: 1882), “Cellat” (AME: 1884), “Flora” (Ms R: 1885), “Hayret” (AME: 1885), “Cemile” (MC: 1886), “Hayf” (Ms R: 1886), “Orora” (MC: 1886), “Venüs” (MC: 1886), “Neyyir” (Ms R: 1889), “Ressam” (Ms R: 1889), “Margarit” (MC: 1890), “Müşehdât” (AME: 1891), “Afife” (AR: 1892), “Istrap” (AR: 1892), “Lorans” (Ms R: 1892), “Muharadarat” (F Al: 1892), “Rene” (MC: 1893), “Heyhat” (HZU: 1894), “Mükâfat” (MC: 1894), “Teaffüf” (AME: 1895), “Zehra” (MC: 1895), “İffet” (HRG: 1896), “Nedamet”, (MV: 1896), “Zehra” (NN: 1896), “Gönüllü” (AME: 1897), “Mehcure” (MV: 1897), “Enin” (F Al: 1898), “Feryat” (MV: 1898), “Halime” (MV: 1898), “Maişet” (SM Ar: 1898), “Malik” (MV: 1898), “Mesude” (MV: 1898), “Müjgan” (MV: 1898), “Müzeyyen” (MC: 1898), “Refet” (F Al: 1898), “Sail” (MV: 1898), “Sakıp” (MV: 1898), “Uđî” (F Al: 1898), “Vuslat” (MV: 1898) “Âkif” (MV: 1899), “Harabe” (MV: 1899), “Hasta” (MV: 1899), “İskambil” (MC: 1899), “Metres” (HRG: 1899), “Mürebbiye” (HRG: 1899), “Nemide” (HZU: 1899), “Samimiyet” (MC: 1899), “Ninni” (MC: 1900), “Piyano” (MC: 1900), “Tesadüf” (HRG: 1900), “Eylül” (MR: 1901), “Münevver” (GSA: 1901), “Hamzad” (Sf N: 1909), “Heyula” (HEA: 1909), “Menfa” (NF: 1909), “İsyân” (MC: 1910), “Jönler” (BF: 1910), “Leman” (MC: 1910), “Nedamet” (MC: 1910), “Neriman” (Sl. E: 1910), “İnhizam” (CSA: 1911), “Müessib” (Sf N: 1911), “Handan” (HEA: 1912), “Cadı” (HRG: 1913), “Rüşvet” (Mh S: 1913), “Sevda” (Mh S: 1913), “Tekâmül” (Mh S: 1913), “Ufûl” (RNK: 1913), “Terad” (İMD: 1915),

¹ Belirlenen tarih aralığında yayımlanan roman isimlerinin tespitinde yararlanılan kaynaklar şunlardır: Narlı, Mehmet. (2009). *Roman Ne Anlatır Cumhuriyet Dönemi (1920-2000)* (2. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları; Yalçın, Alemdar. (2006). *Siyasal ve Sosyal Değişmeler Açısından Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı* (5. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları; Kolcu, Ali İhsan. (2013). *Türk Romanı El Kitabı*. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınevi.

“Sermed” (İMD: 1918), “Çete” (RHK: 1919), “Kurbağacık” (AG: 1919), “Toraman” (HRG: 1919), “Alev” (AZ: 1921), “Küller” (HNZ: 1921), “Asriler” (EET: 1922), “Kopuk” (EET: 1922), “Nedret” (GSA: 1922), “Şimşek” (PS: 1923), “Zaniyeler” (Sl. E: 1923), “Cehennemlik” (HRG: 1924), “Ceriha” (MR: 1924), “Damga”, (RNG: 1924), “Mahşer” (PS: 1924), “Pervaneler” (MFT: 1924), “Canan” (BCM: 1925), “Canan” (PS: 1925), “Define” (MR: 1925), “Miras” (MŞE: 1925), “Mutallâka” (HRG: 1925), “Zıppıktılar” (PS: 1925), “Böğürtlen” (MR: 1926), “Kundakçı” (EET: 1926), “Sara” (Sl. E: 1926), “Ayten” (BCM: 1927), “Çulluk” (MY: 1927), “Avcılar” (AGL: 1928), “Gültekin” (AZK: 1928), “Hüsrân” (GSA: 1928), “Halas” (MR: 1929), “Gayya” (ŞNB: 1930), “Haykırışlar” (MNA: 1930), “Kırlangıçlar” (MY: 1930), “Yaldız” (AG: 1930), “Attila” (PS: 1931), “Düşkünler” (ER: 1931), “Emine” (SDB: 1931), “Dilek” (Nc M: 1932), “Gökmen” (GH: 1932), “Gönül” (RAS: 1932), “Roman” (FRA: 1932), “Yaban” (YKK: 1932), “Aysel” (AG: 1933), “Deli” (SİS: 1933), “Fadime” (SİS: 1933), “Leke” (VN: 1933), “Salkımlar” (CT: 1933), “Alas” (EBŞ: 1934), “Ayşim” (EBŞ: 1934), “Fujiyama” (Sd S: 1934), “Kodaman” (EET: 1934), “Nankör” (Nz K: 1934), “Patronahılar” (AZK: 1934), “Düşkünler” (SE: 1935), “Fatma” (FNE: 1935), “Kurtlar” (AZK: 1935), “Patron” (BCM: 1935), “Yara” (MR: 1935), “Aşk” (SC: 1936), “Çıplaklar” (RAS: 1936), “Duygularım” (A Rş.: 1936), “Yosma” (EİB: 1936), “Açlık” (RAS: 1937), “Fatoş” (HZZ: 1937), “Nişanlılar” (BCM: 1937), “Viyana” (MTT: 1937), “Beyza” (AOK: 1938), “Efeler” (RŞY: 1938), “Gölgeler” (Mz B: 1938), “Hiçkırık” (KNA: 1938), “Kocam” (HV: 1938), “Patrona” (KK: 1938), “Çingeneler” (OCK: 1939), “Hiç” (SDB: 1939), “Sükut” (ATS: 1939), “Tatarcık” (HEA: 1939), “Baskın” (FP: 1941), “Bebek” (AG: 1941), “Funda” (KNA: 1941), “Hasret” (OÖ: 1941), “Haylaz” (KCB: 1941), “Kezban” (MTB: 1941), “Mualla” (MTB: 1941), “Necla” (GSA: 1941), “Sürgün” (RHK: 1941), “Vahşet” (FP: 1941), “Yalan” (MSK: 1941), “İtiraf” (OÖ: 1942), “İtiraf” (VN: 1942), “Köle” (RCU: 1942), “Sevda” (TAB: 1942), “Tezek” (MN: 1942), “Batak” (İHB: 1943), “Hasret” (M.A: 1943), “İkimiz” (PS: 1943), “Özlem” (RP: 1943), “Perdeler” (MTB: 1943), “Sızı” (MKS: 1943), “Tepeli” (Zİ: 1943), “Uçurum” (OÖ: 1943), “Ateş” (PS: 1944), “Atmaca” (PC: 1944), “Atmaca” (YP: 1944), “Değirmen” (RNG: 1944), “Elveda” (Mz K: 1944), “Foya” (EİB: 1944), “Mansila” (FA: 1944), “Nevin” (EF: 1944), “Rüya” (Nz T: 1944), “Sarduvan” (F By: 1944), “Aylak” (Zİ: 1945), “Hülya” (OÖ: 1945), “Lale” (MTB: 1945), “Ökse” (VÖB: 1945), “Sansaros” (AG: 1945), “Uçurum” (KT: 1945), “Çile” (M.A: 1946), “Kahkaha” (KNA: 1946), “Kıskanmak” (NSÖ: 1946), “Zümrüt” (İK: 1946), “Anahtar” (RHK: 1947), “Günah” (İÖ: 1948), “İhtiras” (MKS: 1948), “İmparatoriçe” (Kr S: 1948), “Teodora” (MS: 1948), “Göç” (YZO: 1949), “Huzur” (AHT: 1949), “Teneke” (YK: 1951), “Acemiler” (EB: 1952), “Cemile” (OK: 1952), “Murtaza” (OK: 1952), “Oyun” (OH: 1953), “Panorama” (YKK: 1953-54), “Çağlayan” (PC: 1954), “Yalancı” (BFA: 1954), “Ali” (OH: 1955), “Maske” (BB: 1955), “Pervane” (KNA: 1955).

2.2. Bir Söz Grubu/Cümle Olmayıp Birden Fazla Sözcükten Oluşanlar

“Arnavutlar-Solyotlar” (AME: 1889), “İzdivaç-İmtizaç”, (Ms R: 1893), “Beyaz Kırmızı” (HA: 1934), “Ana-Kız” (YP: 1941).

2.3. Söz Grubu Kuruluşunda Olanlar

2.3.1. Türkçe Söz Grubu Kuruluşunda Olanlar

2.3.1.1. Bağlama Grubu Kuruluşunda Olanlar

Birbirine bağlama edatları ile bağlanan iki ya da daha fazla sayıda isim, söz grubu veya cümlenin oluşturduğu gruptur (Karaağaç 2012: 200). Çalışmada incelenen roman adlarında görülmüştür ki bağlama gruplarında, birbirine bağlanan unsurların aynı türden yani isim-isim, söz grubu-söz grubu, cümle-cümle olma zorunluluğu bulunmamaktadır. Unsurlardan biri isim veya söz grubu iken diğeri cümle olabilmektedir.

“Dünyaya İkinci Geliş Yahut İstanbul’da Neler Olmuş” (AME: 1874), “Felâton Bey İle Râkım Efendi” (AME: 1875), “Yeis Yahut Cürm-i Meşhut” (Ms R: 1885), “Dehşet Yahut Üç Mezar” (MC: 1886), “Demir Bey Yahut İnkişâf-ı Esrâr” (AME: 1888), “Fenni Bir Roman Yahut Amerika Doktorları” (AME: 1888), “Gürcü Kızı Yahut İntikam” (AME: 1889), “Rikalde Yahut Amerika Vahşet Âlemi” (AME: 1890), “Hâlâ Seviyor Yahut İftirak” (MC: 1891), “Hayal ve Hakikat” (F Al: 1891), “Ahmet Metin ve Şirzad Yahut Roman İçinde Roman” (AME: 1892), “Hayal ve Hakikat” (AME: 1892), “Ferdî ve Şürekası” (HZU: 1894), “Mai ve Siyah” (HZU: 1897), “Hikmet Yahut Mehcure’nin Kısm-ı Sanisi” (MV: 1898), “Netice Yahut Bir Yetimin Sergüzeşti” (MV: 1899), “Son Salon ve Aşk” (Ms R: 1899), “Şark Güneşi Yahut Bir Türk İle Bir İngiliz Kızının İzdivacı” (AHZ: 1921), “Ne Bir Ses Ne Bir Nefes” (SDB: 1923), “Kan ve İmam” (EET: 1924), “Karanfil ve Yasemin” (MR: 1924), “Karım ve Metresim” (PS: 1927), “Sodom ve Gomore” (YKK: 1928), “Abdülhamit ve Afrodit” (FS: 1929), “Adem İle Havva” (YNN: 1932), “Sen ve Ben” (MTB: 1933), “Yaşlı ve Kiracıları” (MŞE: 1934), “Gece ve Işıklar” (SB: 1934), “Sevgim ve İstirabım” (MKS: 1934), “Yalaza Enişte ve Baldızları” (Br S: 1934), “Hamza Börke ve Amr İbni Abdul Çengi” (REK: 1935), “Sevgi ve Saygı” (FO: 1935), “Çitra Roy İle Babası” (SZS: 1936), “İlk ve Son” (EMK: 1940), “O ve Kızı” (MTB: 1940), “Fahim Bey ve Biz” (AŞH: 1941), “Selma ve Gölgesi” (PS: 1941), “İnsan ve Şeytan” (Sm A: 1942), “Aşk ve İntikam” (MTB: 1943), “Timurlenk ve Üç Boz Atlı” (ZŞS: 1943), “Bir Bahar ve Bir Kadın” (RŞ Yz: 1944), “Son Arzu ve Son Nefes” (ZÖ: 1944), “Çömlekoğlu ve Ailesi” (EET: 1945), “Yüzler ve Maskeler” (HZZ: 1945), “Aşk ve Nefret” (Hs B: 1950), “Şehitler ve Gaziler” (TÜ: 1952).

2.3.1.2. Belirtili İsim Tamlaması Kuruluşunda Olanlar

İsim tamlamalarının tamlanan görevindeki sözcük veya söz grubu, daima iyelik eki bulundurmaktadır (Karahana 2006: 42). Tamlayan görevindeki birinci unsur için ise böyle bir zorunluluk yoktur. Tamlayan görevindeki isim/söz grubu, ilgi hali eki alıp ikinci unsura sahiplik ve aitlik ilişkisiyle bağlandığında oluşan isim tamlamasına “belirtili isim tamlaması” denilmektedir (Üstünova 2012: 444).

“Gözlerin Aşk” (MR: 1340), “Bir İzdivacın Tarih-i Muaşakası” (HZU: 1888), “Bir Muhtıranın Son Yaprakları” (HZU: 1888), “Bir Kadının Hayatı” (MC: 1890), “Bir Sefilenin Evrak-ı Metrukesi” (AR: 1891), “Bir Kızın Babası” (Ms R: 1894), “Mektedir Arkadaşım²” (AR: 1895), “Bir Ölü’nün Defteri” (HZU: 1899), “Raik’in Annesi” (HEA:

² Bu roman isimleri, tamlayanı düşmüş isim tamlaması kuruluşundadır.

1909), “Son Eseri²” (HEA: 1912), “İstanbul’un İç Yüzü” (RHK: 1920), “Sabir Efendi’nin Gelini” (EET: 1922), “Behire’nin Talipleri” (SDB: 1923), “Alnımın Kara Yazısı” (PS: 1924), “Fatma’nın Günahı” (SDB: 1924), “Aşkın Gözü” (NR: 1925), “Bir İzdivacın Hikâyesi” (KR: 1925), “Cingöz’ün Esrarı” (PS: 1925), “Aşkın Alevleri” (EMK: 1926), “Bir Genç Kızın Sergüzeşti” (PS: 1926), “Bir Şoförün Gizli Defteri” (AG: 1928), “Ölmüş Bir Kadının Evrakı Metrûkesi” (GSA: 1928), “Zeyno’nun Oğlu” (HEA: 1928), “Ebenin Hatırası” (VN: 1929), “Komşunun Romanı” (BCM: 1929), “Tilkinin Bin Bir Muzipliği” (Nr A: 1929), “Aşkın Birinci Şartı” (VN: 1930), “Bizans’ın Son Günleri” (FS: 1930), “Tarihin Küçük Kızları” (SCA: 1930), “Gözlerin Sırrı” (Nr T: 1931), “İzmir’in Romanı” (BCM: 1931), “Gazi’nin Dört Süvarisi” (BCM: 1932), “Kalbimin Suçu” (MY: 1932), “Mihrace’nin İntikamı” (AKM: 1932), “Bir Tereddüdün Romanı” (PS: 1933), “Haydudun Sonu” (Nz M: 1933), “Hz. Ali’nin Kan Kalesi Cengi” (MZK: 1933), “Karacaahmet’in Esrarı” (VN: 1933), “Kızlar Ağasının Piçi”, (REK: 1933), “Küçük Hanımın Kısmeti” (SİS: 1933), “On Yılın Romanı” (EİB: 1933), “Onların Romanı” (AG: 1933), “Ölümün Gözleri” (MY: 1933), “Üç Kızın Hikâyesi” (AG: 1933), “Bozkurt Küçük Mehmet’in Romanı” (Nz M: 1934), “Dünkülerin Romanı” (BCM: 1934), “Gecenin Esrarı” (GSA: 1934), “Harp Zengininin Gelini” (SMA: 1934), “Kahpenin Aşkı” (HZZ: 1934), “Kalbimin Romanı” (SİS: 1934), “Sülün Bey’in Hatıraları” (SMA: 1934), “Bir Kadının Devr-i Âlemi” (CC: 1935), “Cingöz Recai’nin Maceraları” (PS: 1935), “Mülazımın Romanı” (AD: 1936), “Pembe Evin Esrarı” (FŞ: 1936), “Aşkın Temizi” (AG: 1937), “Barbaros’un Ölümü” (FS: 1937), “Bir Genç Kızın Romanı” (MTB: 1938), “Kuş Adamın Maceraları” (AZK: 1938), “Bir Günahın Romanı” (NG: 1939), “Bir Öğretmenin Romanı” (Hr Ö: 1939), “Dağların Çocuğu” (ORG: 1939), “Hayatımın Erkeği” (VN: 1939), “Kadıköy’ün Romanı” (S Er: 1939), “Yezid’in Kızı” (RHK: 1939), “Bir Genç Kızın Sergüzeşti” (Br. B: 1940), “Genç Kızın Esrarı” (MO: 1940), “Alnımın Kara Yazısı” (PS: 1941), “Perdenin Arkası” (RAS: 1941), “Bir Deli Kızın Hatıra Defteri” (FS: 1943), “Bir Kadının Hayatı” (HA: 1943), “Bir Ressamın Romanı” (FP: 1943), “Dağların Esrârı” (MTB: 1943), “Denizin Çağırısı” (KB: 1943), “Mabudun Kızı” (FP: 1943), “Mustafa’nın Romanı” (ZMA: 1943), “On İki Kadının Esrarı” (TG: 1943), “Aşkın Doğuşu” (PC: 1944), “Bir Aşk Çocuğunun İtirafı” (Bİ: 1944), “Bir İhanetin Cezası” (HS: 1944), “Bir Şüphenin Romanı” (ORG: 1944), “Genç Bir Kızın Çilesi” (VÖB: 1944), “Kalbin Sesi” (MTB: 1944), “Kimin Sevgilisi” (HÖ: 1944), “Köyün Dulları” (NH: 1944), “Leyla’nın Kızı” (H Öz.: 1944), “Mazinin Sesi” (GSA: 1944), “Sevenlerin Günahı” (BK: 1944), “Yeşil Babanın Tespihi” (İl S: 1944), “Aşkın Doğuşu” (YP: 1944), “Aşkımızın Mezarı”, (BVK: 1945), “Aşkın Kudreti” (MA: 1945), “Bir Aşkın İntikamı” (İl S: 1945), “İhanetin Cezası” (ZM: 1945), “Saraylının Kızları” (İl S: 1945), “Bozkurtların Ölümü” (NA: 1946), “Cadıların Kırbacı” (BB: 1946), “Domanıç Dağlarının Yolcusu” (ŞNB: 1946), “Kalbimin Güzel Kadını” (OÖ: 1946), “Mezarın Kızı” (KS: 1946), “Çakırcalı Efe’nin Maceraları” (MS: 1947), “Bir Kadının İtirafı” (EKE: 1948), “Bir Şehrin İki Kapısı” (Sm K: 1948), “Matmazel Noraliya’nın Koltuğu” (PS: 1949), “Ömrümün Tek Gecesi” (EMK: 1949), “Teodora’nın Ölümü” (MS: 1950), “Bir Çiftçi Ailesinin Hikâyesi” (FK: 1950), “Ali Nizami Bey’in Alafrangalığı ve Şeyhliği” (AŞH: 1952), “Sultanların Aşkı” (FFT: 1952), “Nilgün’ün Sonu” (RHK: 1952), “Harabelerin Çiçeği” (RNG: 1953), “Kenarın Dilberi” (RŞY: 1953), “Fatih’in Zaferi” (FT: 1953), “Bir Kızın Masalı” (AG: 1954), “Üç Kadının Romanı” (PC: 1954), “Bugünün

Saraylısı” (RHK: 1954), “İki Bin Yılın Sevgilisi” (RHK: 1954), “Kıırlımlı Bir Türk’ün Rusya’daki Maceraları” (O Kr: 1954), “Üç Kadının Romanı” (YP: 1954), “Valide Sultanın Gerdanlığı” (CFB: 1954), “Gençliğimin Rüzgârı” (MKS: 1955), “İpin Ucu” (MİŞ: 1955), “Kral Faruk’un Elmasları” (PS: 1955).

2.3.1.3. Belirtisiz İsim Tamlaması Kuruluşunda Olanlar:

İsim tamlamaları, tamlayan görevindeki sözcük/söz grubunun ekli veya eksiz olmasına göre sınıflandırılmaktadır. Tamlayanı ilgi hali eki almıyan isim tamlamaları “belirtisiz isim tamlaması” olarak adlandırılmaktadır (Karahana 2006: 44).

“Karı Koca Masalı”, (AME: 1875), “Gözyaşları” (Ms R: 1886), “Vicdan Azapları” (MC: 1890), “Çoban Kızı” (MV: 1898), “Kadın Kalbi” (Sf N: 1902), “Kadın Ruhı” (CSA: 1914), “Aşk Kadını” (MR: 1921), “Kadın Avcısı” (MTT: 1923), “Şeytan İşi” (HRG: 1923), “Kalp Ağrısı” (HEA: 1924), “Aşk Bahçesi” (BCM: 1925), “Düşman Şakası” (PS: 1925), “Genç Kız Kalbi” (MR: 1925), “Kartal Pençesi” (PS: 1925), “Cehennem Yolcuları” (Sl. E: 1926), “Gönül Avcısı” (SİS: 1926), “Gönül Yuvası” (BCM: 1926), “Istrap Çocuğu” (EİB: 1927), “Gemi Aslanı” (EET: 1928), “Harp Dönüşü” (BCM: 1928), “Hizmetçi Bıhranı” (BCM: 1928), “Kan Damlası” (MR: 1928), “Muhabbet Tılsımı” (HRG: 1928), “Nal Sesleri” (A Rf.: 1928), “Odun Kokusu” (AG: 1928), “Aşk Güneşi” (EİB: 1930), “Aşk Politikası” (BCM: 1930), “Dokuzuncu Hariciye Koğuşu” (PS: 1930), “Yaprak Dökümü” (RNG: 1930), “Deliler Saltanatı” (FS: 1931), “Kaniye Gazileri” (RAS: 1931), “Asya Şarkıları” (SZA: 1932), “Gözyaşları” (EİB: 1932), “Kızılıcık Dalları” (RNG: 1932), “Köy Hekimi”, (BCM: 1932), “Kır Armağanı” (Fh S: 1933), “Sümer Kızı” (FS: 1933), “Yalı Çapkını” (BCM: 1933), “Adam Sarrafı” (BCM: 1934), “Aşk Yarışı” (MY: 1934), “Çephe Gerisi” (BCM: 1934), “Emel Elemleri” (Hs S: 1934), “Gurbet Yolcusu”, (BCM: 1934), “Güz Yaprakları” (H Ga: 1934), “İnkılap Ötkünçleri” (EBS: 1934), “Sevda İhtikârı” (MY: 1934), “Aşk Fırtınası” (MTB: 1935), “Gökyüzü” (RNG: 1935), “İncir Ağacı” (İh E: 1935), “Tavşanbaşı” (AZK: 1935), “Akın Yolcuları” (MYT: 1936), “Baskı Kahramanı” (OG: 1936), “Kurşun Yarası” (BCM: 1936), “Orhun Barkı Kahramanı” (AZK: 1936), “Viyana Dönüşü” (MTT: 1936), “İnsan Artıkları” (HZZ: 1937), “Sevenler Yolu” (BCM: 1937), “Aşk Mahkûmu” (HŞ: 1938), “Toprak Mahkumları” (SŞP: 1938), “Zekeriya Sofrası” (AG: 1938), “Aşk Arzuhalı” (HSG: 1939), “Çöp Arabası” (Nr S: 1939), “Dağ Rüzgârı” (MY: 1939), “Mezar Kazıcıları” (AG: 1939), “Milyon Avcıları” (MŞÇ: 1939), “Yaprak Aşısı” (BCM: 1939), “Ahlâk Mahkûmları” (MTS: 1940), “Ankara Ekspresi” (EMK: 1940), “Dalkavuklar Gecesi” (NA: 1941), “Elem Kaynağı” (Ny A: 1941), “Gönül Hırsızı” (KNA: 1941), “Gurbet Yolu” (HV: 1941), “Kalp Yarası” (KNA:1941), “Posta Yolu” (HZÜ: 1941), “Transatlantik Kundakçısı” (FS: 1941), “Cennet Yolu” (OÖ: 1942), “Kafes Arkası” (NAB: 1942), “Kırbaç Yarası” (FP: 1942), “Aşk Hasreti” (ZM: 1943), “Bülbül Yuvası” (MTB: 1943), “Geçen Cihan Harbi Mütareke Seneleri Romanı” (Nz M: 1943), “Gönül Cehennemi” (Mb S: 1943), “Gönül Cehennemi” (MSK: 1943), “Komitacı Aşkı” (MS: 1943), “Saadet Borcu” (KT: 1943), “Adana Geceleri” (ŞY: 1944), “Akdeniz İncisi” (TAB: 1944), “Aşk Çılgınlıkları” (ŞU: 1944), “Aşk ve İzdivaç Sanatkârı” (ÖK: 1944), “Cemiyet Çemberi” (İS: 1944), “Gönül Çiçekleri” (MSA: 1944), “Günah Köprüsü” (FP: 1944), “Medar-ı Maişet Motoru” (SFA: 1944), “Şişli Çakalları” (FB: 1944), “Toprak Kokusu” (REA: 1944), “Yolgeçen Hanı” (REA: 1944), “Kürk Manto Kurbanları” (RD: 1945),

“Sabır Cenneti” (BÇ: 1945), “Wellington Şatosu Esrarı” (DRK: 1945), “Aşk Tılsımı” (MTB: 1946), “Korsan Yuvası” (KCK: 1946), “Miskinler Tekkesi” (RNG: 1946), “Saadet Güneşi” (MTB: 1947), “Mesih Paşa İmamı” (Sm A: 1948), “Tanrı Müjdecisi” (Sy T: 1948), “Baba Evi” (OK: 1949), “Fatih Feneri” (AZK: 1949), “Gönül Yolu” (MTB: 1950), “Karıncı Yuvası” (İl T: 1952), “Dağlar Delisi” (AZK: 1953), “Hekim Aşkı” (Mz S: 1953), “Sevmek Korkusu” (MTB:1953), “Ecel Saati” (Km T: 1954), “Göl Çiçekleri” (NFA: 1954), “Ölüm Çemberi” (ÜD: 1954), “Bir Gönül Rüyası” (M Kr: 1955), “Dağlar Kralı” (RCU: 1955), “Dineyri Papazı” (S Er: 1955), “Yeşilkaya Savcısı” (İl T: 1955).

2.3.1.4. Belirtisiz İsim Tamlaması+Sıfat Tamlaması Kuruluşunda Olanlar:

“Gül Demetleri, Bir Demet Çiçek” (A.: 1896).

2.3.1.5. Belirtisiz Sıfat Tamlaması Kuruluşunda Olanlar:

Eksiz tamlayan durumundaki isim/söz grubu, belirtme işlevinde kullanılan iyelik eki almış isim/söz grubuna bağlanarak belirtisiz sıfat tamlamasını oluşturmaktadır (Üstünova 2012: 447). Belirtisiz sıfat tamlamalarında, “Tamlayan, tamlananın sıfatı görevindedir” ve unsurlar arasında bir sahiplik bağı bulunmamaktadır (Üstünova 2010: 96).

“Araba Sevdası” (RME: 1896), “Askeroğlu” (AR: 1899), “Yaban Gülü” (GSA: 1920), “Çalikuşu” (RNG: 1922), “Hiçbiri” (SDB: 1923), “Buhran Gecesi” (SDB: 1924), “Kanlıca Vakası” (PS: 1924), “Çoban Yıldızı” (MY: 1925), “Gönül Sarmaşıkları” (SİS: 1925), “Kadın Cinayeti” (PS: 1925), “Kâğıthane Faciası” (PS: 1925), “Ağustos Böceği” (SİS: 1926), “Akşam Güneşi” (RNG: 1926), “Menekşe Demeti” (SİS: 1926), “Türk Korsanları” (AZK: 1926), “Hüküm Gecesi” (YKK: 1927), “Dikmen Yıldızı” (AG: 1928), “Kokotlar Mektebi” (HRG: 1928), “Koroğlu” (NNT: 1928), “Casus Mektebi” (FS: 1929), “Kozanoğlu” (AZK: 1929), “Hicran Gecesi” (GSA: 1930), “Kürkçü Dükkânı” (YZO: 1931), “Dağ Adamı” (SSA: 1932), “Ejder Kalesi” (MZK: 1932), “Su Sinekleri” (MY: 1932), “Çöl Güneşi” (ŞNB: 1933), “Düğün Gecesi” (BCM: 1933), “Güzellikler Kraliçesi” (Nz M: 1933), “Kardeş Katili” (VN: 1933), “Malkoçoğlu” (AZK: 1933), “Sümer Yıldızı” (Aş R: 1933), “Truva Muharebesi” (CC: 1933), “Üç Yol Cengi” (MZK: 1933), “Çöl Aşkı” (ET: 1934), “İhtiyat Zabiti” (BCM: 1934), “Kır Çiçeği” (BCM: 1934), “Kadın Tipleri” (Ar R: 1935), “Ateş Böcekleri” (Nz M: 1936), “Yıldız Yağmuru” (FNÇ: 1936), “Dadaş Kızı” (HZT: 1937), “Karanlık Şarkıları” (HŞ: 1937), “Yol Palas Cinayeti” (HEA: 1937), “Ateş Kamçıları” (HRÇ: 1938), “Balkan Çiçekleri” (BP: 1938), “Sencivanoğlu” (AZK: 1938), “Türk İkizleri” (CU: 1938), “Günahlar Devleti” (HCT: 1939), “Hatıra Defteri” (CH: 1940), “Subay Katili” (HRÇ: 1940), “Yayla Kızı” (AG: 1940), “Yaz Yağmuru” (PC: 1940), “Yaz Yağmuru” (YP: 1940), “Ateş Ağacı” (Sm A: 1941), “Samanyolu” (KNA:1941), “Ateş Gecesi” (RNG: 1942), “Memleket Çocuğu” (ZMA: 1942), “Alev Dağları” (FP: 1943), “Fırtına Gecesi” (PS: 1943), “İzmir Çocuğu” (Nz M: 1943), “Sınıf Arkadaşları” (CKS: 1943), “Şark Yıldızı” (ZŞS: 1943), “Taşra Çocuğu” (Sm E: 1943), “Türedi Ailesi” (TAB: 1943), “Yere Batan Cinayeti” (ZM: 1943), “Boğaziçi Çocukları” (İE: 1944), “Çerkez Kızları” (NAB: 1944), “Gece Yürüyüşü” (MY: 1944), “Sabah Yıldızı” (MTB: 1944), “Sokak Kızı” (ST: 1944), “Ülker Fırtınası” (S Er: 1944), “Yayla Çocukları” (FŞY: 1944), “Bektâşi Kızı” (NAB: 1945), “Nişan Yüzüğü” (MTB: 1945), “Yol Arkadaşları” (SE: 1945), “Balayı” (KNA: 1946), “Beyoğlu Piliçleri” (TAB: 1946), “Tüylendi Ailesi”

(TAB: 1946), “Cellat Çeşmesi” (ZD: 1948), “Ağlama Duvarı” (REA: 1949), “Aşk Rüyası” (KNA: 1949), “İhtiras Heykeli” (SP: 1949), “Toros Çocuğu” (MŞY: 1949), “Garipler Sokağı” (OA: 1950), “Posta Güvercini” (KNA: 1950), “Sarmaşık Gülleri” (MTB: 1950), “Osmanoğulları” (FFT: 1952), “Kurdoğlu” (Rİ: 1953), “Namus Pazarı” (ŞU: 1953), “Şark Yıldızı” (HI: 1953), “Gazoz Ağacı” (SKA: 1954), “Türkistan Yıldızı” (Rİ: 1954), “Yağmur Duası” (R Er: 1954), “Yılan Hikâyesi” (Sm K: 1954), “Gelinler Hamamı” (Rİ: 1955), “Günah Kızları” (S Al: 1955), “Sokak Çocuğu” (KT: 1955), “Yayla Gülü” (EBŞ: 1955).

2.3.1.6. Birleşik İsim Kuruluşunda Olanlar:

Birleşik isimler, bir varlığa özel isim olmak üzere en az iki ismin bir araya gelmesiyle ortaya çıkmaktadır. Birleşik isimler arasında, bazı sıfat tamlaması, unvan grubu vb. söz grupları, cümleler; kendi grup kimliğinden uzaklaşarak birleşik isim kategorisinde değerlendirilmektedir (Karaağaç 2012: 203-204).

“Yeniçeriler” (AME: 1873), “Dâmenâlûde” (MC: 1887), “Haydut Montarı” (AME: 1888), “Hamamcı Ülfet” (AR: 1899), “Nâ-Kâm” (AR: 1899), “Sergüzeşt” (Sp S: 1889), “Dilaver” (NF: 1900), “Nimetsinas” (HRG: 1901), “Jön Türk” (AME: 1910), “Öksüz Turgut”, (AHŞ: 1910), “Şipsevdi³” (HRG: 1911), “Gulyabani” (HRG: 1912), “Aydemir” (MFT: 1918), “Benli Leyla” (M As: 1922), “Ahmet Ferdî” (SDB: 1923), “Şevketmeab” (EET: 1925), “Kız Ali”, (EET: 1926), “Kara Davut” (NNT: 1928), “Seyit Battal” (AZK: 1929), “Bağrıyanık Ömer” (MY: 1930), “Molla Mehmet” (Sn R: 1931), “Şeyh Zeynullah”, (BCM: 1931), “Seber Osman” (YZO: 1932), “Yirminci Asır” (RNK: 1932), “Timarhane” (M Hm: 1933), “Yüzbaşı Celal” (BCM: 1933), “Bozkurt” (Nz M: 1934), “Çakıcı Efe” (BZ: 1934), “Timurlenk” (MTT: 1935), “Kirazlı Pınar” (CU: 1936), “Sinekli Bakkal” (HEA: 1936), “Türk Kahramanı Battal Gazi” (MZK: 1936), “Hayrettin Barbaros” (ER: 1937), “Kuyucaklı Yusuf” (SA: 1937), “Türk Yıldızı Emine” (KY: 1937), “Bulgar Sadık” (MSP: 1938), “Göçmen Ahmet” (BP: 1938), “Kılıçaslan” (MS Kr.: 1938), “Gider Ayak³” (AG: 1939), “Gâvur Mehmet” (ZŞS: 1943), “Kürk Mantolu Madonna” (SA: 1943), “Aygır Fatma” (OCK: 1944), “Bekri Mustafa” (OCK: 1944), “Cingöz Recai” (PS: 1944), “Kördüğüm” (HV: 1944), “Takma Ayak Hasan Çavuş” (ZÇ: 1944), “Kızılırmak” (NM: 1945), “Mapa Melikesi Nilgün” (RHK: 1950), “Türk Prensesi Nilgün” (RHK: 1950), “Anadolu Fatihî Alparslan” (EBŞ: 1951), “Hemşire Nimet” (AHG: 1951), “Gedik Ahmet Paşa” (MS: 1953), “Kara Abdurrahman” (HT: 1953), “Yörük Ali” (Rİ: 1953), “Gazi Osman Paşa” (MS: 1954), “Karabatak Hüseyin” (Rİ: 1954), “Merzifonlu Kara Mustafa Paşa” (MS: 1954), “Dağlar Kralı Yörük Osman Efe” (MS: 1955), “Damat Hanım” (Rİ: 1955), “İnce Memed” (1955-1987).

2.3.1.7. Edat Grubu Kuruluşunda Olanlar:

Bir isim veya söz grubunun kendisinden sonra gelen bir çekim edatıyla -birleşme sırasında ismin ek alıp almaması edata bağlıdır- oluşturduğu gruba “edat grubu” denilmektedir (Demir 2019: 32-33).

³ Türkçede “...bir ad ile -DI/-DU geçmiş zaman ekinin yahut da art arda gelmiş aynı türden iki çekimli fiil ekinin kalıplaşmasından oluşmuş...” ve sıfat-fiil eklerinden -An, -(V)r, -Ar, -mAz ile kurulmuş sıfat tamlaması şeklinde birleşik isimler vardır (Korkmaz 2009: 140 ve 142).

“Gönül Gibi” (SDB: 1928), “Duyduğum Gibi” (MT: 1929), “Aşkdan Sonra” (S Ef: 1933), “Bütün Kadınlar Gibi” (BÖ: 1934), “Ölüncüye Kadar” (EMK: 1937), “Çöl Gibi” (Mb S: 1938), “Rüya Gibi” (PS: 1941), “Seninle” (Sl K: 1944), “Çılgın Gibi” (SDB: 1945).

2.3.1.8. Kısaltma Grubu Kuruluşunda Olanlar

Söz grupları ve cümlelerin yıpranması ya da kalıplaşmasıyla ortaya çıkan kısaltma grupları, genellikle isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil gruplarından birinden kısaltılmış söz gruplarıdır (Karahan 2006: 79; Demir 2019: 41).

“Yeryüzünde Bir Melek” (AME: 1875), “Cüzdanımdan Birkaç Yaprak” (Ms R: 1886), “İsmete Taarruz” (MC: 1900), “Kuş Dilinde” (MC: 1900), “Teeshül Aleminde” (Sf N: 1903), “Kadınlar Arasında” (Sf N: 1908), “Dehşetler İçinde” (NF: 1909), “Sevda Peşinde” (HRG: 1912), “Siyahlar İçinde” (MŞÇ: 1916) “Geceye Aşık” (SİS: 1922), “Elmaslar İçinde” (PS: 1924), “Kasa Başında” (PS: 1924), “Yangın Yerinde” (PS: 1924), “Kolkola” (NNT: 1928), “Cehennemden Selam” (MTT: 1928), “Boz Aygırlı” (AZK: 1929), “Çıplaklar Diyarında” (KŞ: 1929), “İki Süngü Arasında” (AG: 1929), “Gönülden Gönüle” (MTT: 1931), “Bir Çatı Altında” (BCM: 1932), “Buzlar Arasında” (CC: 1932), “Kanun Namına” (REA: 1932), “Sabahtan Bir Saat Evvel” (FFT: 1932), “Üç Ay Yatakta” (MTT: 1934), “Akından Akına” (MTT: 1935), “Eşkıya İminde” (HRG: 1935), “Bağlar Arasında” (Ny D: 1936), “Cumbadan Rumbaya” (PS: 1936), “Leylaklar Altında” (Mb S: 1936), “İstiranca Eteklerinde” (MKS: 1939), “Okun Ucundan⁴” (YKK: 1940), “Aşk Yolunda” (MA: 1943), “Kucaktan Kucağa” (PS: 1943), “Yağız Atlı” (KCK: 1943), “Gecelerin Koyununda⁴” (TAB: 1944), “İki Sevda Arasında” (Nr Ay: 1944), “Vurgun Peşinde” (VN: 1944), “Ay Altında” (FZÖ: 1945), “Mazinin Yüğü Altında” (VN: 1946), “Çamlar Altında” (MTB: 1949), “Sağanak Altında” (MY: 1949), “Bereketli Topraklar Üzerinde” (OK: 1954), “İstanbul Kapılarında” (FFT: 1954).

2.3.1.9. Sıfat-Fiil Grubu Kuruluşunda Olanlar

Bir sıfat-fiil eki almış fiil ve ona bağlı en az bir tamlayıcı unsurdan oluşan gruba, “sıfat-fiil grubu” denilmektedir (Demir 2019: 29).

“Çocukları Çalan” (PS: 1925), “Hindistan’da Bir Türk Kızının Başından Geçenler” (HŞ: 1941), “Ciğerdelen” (S Er: 1947), “Ateşle Oynayanlar” (BÇ: 1954).

2.3.1.10. Sıfat Tamlaması Kuruluşunda Olanlar

Unsurları tek bir sözcük veya söz grubu özelliği taşıyabilen, bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelendiği veya belirtildiği söz grubudur (Karahan 2006: 48 ve 50).

“Bir Çiçek Demeti” (Ms R: 1885), “Güzel Eleni” (AR: 1891), “Papazdaki Esrâr”, (AME: 1890), “İlk Sevgi” (AR: 1891), “Küçük Gelin” (MC: 1892), “Pembe Ferace” (Ms R: 1892), “Elâ Gözler” (AR: 1895), “O Çehre” (AR: 1895), “Tecrübesiz Aşk” (AR: 1895),

⁴ Kısaltma grupları ile ilgili kaynaklar incelendiğinde, yukarıdaki örneklerdeki gibi belirtili isim tamlaması+bulunma hali eki yapısından oluşmuş bir kısaltma grubuna rastlanamamıştır. Fakat kaynaklarda kısaltma gruplarının genellikle isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil gruplarından kısaltılmış oldukları (Karahan 2006: 79; Demir 2019: 41) bilgisinden hareketle yukarıdaki her iki roman isminde de “Okun Ucundan (kurtulmak)” ve “Gecelerin Koyununda (uyumak)” şeklinde bir kısaltma grubu kurulabileceği görülmektedir.

“Bîçare Genç” (AR: 1896), “Eski Mektuplar” (AME: 1897), “Altın Işıklar” (AME: 1898), “Bir Muadele-i Sevda” (HRG: 1899), “İki Hemşire” (AK: 1899), “Solgun Yedigârlar” (MC: 1899), “Zavallı Necdet” (Sf N: 1900), “Küçük Hanım” (NF: 1910), “Küçükpaşa” (EHT: 1910), “Âli Maceralar” (MTT: 1912), “Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç” (HRG: 1912), “Siyah Gözler” (CSA: 1912), “Yeni Turan” (HEA: 1912), “Bir Safha-i Şebab” (AK: 1913), “Mev’ut Hüküm” (HEA: 1918), “Hayattan Sayfalar” (HRG: 1919), “Karakoncolos” (MŞÇ: 1919), “Kara Kitap” (SDB: 1920), “Ateşten Gömlek” (HEA: 1922), “İki Günahsız Sevda” (AR: 1922), “İki Güzel Günahkâr” (AR: 1922), “Kiralık Konak” (YKK: 1922), “Sisli Geceler” (HNZ: 1922), “Son Arzu” (HRG: 1922), “İkinci Gençlik” (ASD: 1923), “Kızıl Tuğ” (AZK: 1923), “Kudurtan Geceler” (EİB: 1923), “Sözde Kızlar” (PS: 1923), “Atlı Han” (AZK: 1924), “Bir Damla Gözyaşı” (NR: 1924), “Çıldırın Kadını” (EİB: 1924), “Efsuncu Baba” (HRG: 1924), “Gizli El” (RNG: 1924), “Kırık Hayatlar” (HZU: 1924), “Kıskanç Gözler” (Mm S: 1924), “Siyah Müselles” (M.K: 1924), “Yarı Parmak” (M.K: 1924), “Altı Parmaklı” (PS: 1925), “Boğuk Ses” (PS: 1925), “Cesur Çocuklar” (PS: 1925), “Coşkun Gönül” (BCM: 1925), “Esrarlı Köşk” (PS: 1925), “Meçhul Kan” (Mt O: 1925), “Son Yıldız” (MR: 1925), “Yeraltındaki Ölü” (PS: 1925), “Billur Kalp” (HRG: 1926), “Bir Dans Gecesi” (SİS: 1926), “Kızıl Serap” (BCM: 1926), “Külhani Edipler” (NF: 1926), “O Kadınlar” (PS: 1926), “Tutuşmuş Gönüller” (HRG: 1926), “Bir Kadın Düşmanı” (RNG: 1927), “Yakılacak Kitap” (EİB: 1927), “Ak Saçlı Genç Kız” (MY: 1928), “Deli Deryalı” (NNT: 1928), “Mezarından Kalkan Şehit” (HRG: 1928), “Renksiz İstirap” (ŞNB: 1928), “Saraylarda Mecnunlar” (NF: 1928), “Yeşil Gece” (RNG: 1928), “Kara Çoban” (AZK: 1929), “Çapkın Kız” (AG: 1930), “Kolsuz Kahraman” (AZK: 1930), “Küçük Korsan” (AZK: 1930), “Sönen Işık” (Mb S: 1930), “Sönen Işık” (MH: 1930), “Fedakâr Doğan” (RV: 1931), “İkiz Şeytanlar, Kan İçen Hortlak⁵” (CC: 1931), “Özelden Köşeler” (BE: 1931), “Yakut Kayalar” (ŞNB: 1931), “İki Çift Göz” (SNİ: 1932), “Sarı Benizli Adam” (AZK: 1932), “Telli Haseki” (FS: 1932), “Üç Çiçek Bir Böcek⁵” (FS: 1932), “Yalnız Bir Bahar” (CŞ: 1932), “Boynu Bükük Kızlar” (N Fy: 1933), “Çapraz Delikanlı” (AG: 1933), “Dipsiz Kuyu” (VN: 1933), “Gök Bayrak” (GB: 1933), “Kahraman Kız” (MZK: 1933), “Katil Puse” (HRG: 1933), “Kıvırcık Paşa” (SMA: 1933), “Küçük İlanlar” (VN: 1933), “Pembe Maşlahlı Hanım” (SMA: 1933), “Pembe Pırlanta” (VN: 1933), “Semavi İhtisas” (RNK: 1933), “Üvey Ana” (AG: 1933), “Dağları Bekleyen Kız” (EMK: 1934), “Eve Düşen Yıldırım” (NSÖ: 1934), “Kafamda Dönen Şerit” (Hs N: 1934), “Siyah Örtü” (Hs S: 1934), “Utanmaz Adam” (HRG: 1934), “Çalınan Gönül” (PS: 1935), “İstanbul’da Bir Londra” (Nz M: 1935), “Kanlı Sır” (MY: 1935), “Küçük Kahraman” (AZK: 1935), “Sabahsız Geceler” (PS: 1935), “Sinema Delisi Kız” (PS: 1935), “Son Tango” (BVK: 1935), “Dert Veren Pınar” (HZZ: 1936), “İçimizden Biri” (RŞY: 1936), “Amerika’ya Kaçırılan Türk Kızı” (FS: 1937), “Dikenli Çit” (CU: 1937), “Dinmez Ağrı” (MKS: 1937), “Sonsuz Gece” (MTB: 1937), “Yakut Yüzük” (MY: 1937), “Aşınmış Vicdanlar” (HZZ: 1938), “Eski Hastalık” (RNG: 1938), “İkinci Dünya” (Sm K: 1938), “Pınar Başında Ölen Kız” (FS: 1938), “Son Gece” (EMK: 1938), “Sönen Alev” (BP: 1938), “Sönen Alev” (PC: 1938), “Sönen Alev” (YP: 1938), “Üç İstanbul” (MCK: 1938), “Batmayan Gün” (Sm A: 1939), “Beyaz Şemsiyeli” (EET: 1939), “Devrilen Kazan” (MTT: 1939), “Hint

⁵ Bu roman isimlerinde, aynı söz dizimi iki defa tekrarlanmıştır.

Denizlerinde Türkler” (MTT: 1939), “Sevdiğim Adam” (ORG: 1939), “Sulara Giden Köprü” (HFO: 1939), “Elmas Kemer” (HRÇ: 1940), “İçimizdeki Şeytan” (SA: 1940), “Köydeki Dost” (BCM: 1940), “Mabette Bir Gece” (Sm A: 1940), “Mavi Sular Altında Kalan Kız” (MO: 1940), “Son Öpüş” (KH: 1940), “Uçurumda Bir Kız” (PS: 1940), “Yarım Aşk” (NK: 1940), “Çırpınan Sular” (MKS: 1941), “Çocuk Adam” (OSO: 1941), “Denize Gömülen Aşk” (NG: 1941), “Gizlenen İstiraplar” (OÖ: 1941), “Kızıl Vazo” (PC: 1941), “Kızıl Vazo” (YP: 1941), “Ölmez Reis” (NAB: 1941), “Sonsuz Panayır” (Ny A: 1941), “Yarım Adam” (HZÜ: 1941), “Yeşil Işıklar” (KNA: 1941), “Zindancı Kaptan” (NAB: 1941), “Ateşten Damla” (MKS: 1942), “Coşkun Gönüller” (OÖ: 1942), “Kesik Baş” (HRG: 1942), “Yaşayan Ölü” (Sm A: 1942), “Aradığım Kadın” (Mz A: 1943), “Avare Kadın” (Nz M: 1943), “Bir Aşk Uçurumu” (MY: 1943), “Çingiraklı Yılan” (Nz M: 1943), “Çıplak Model” (Nz M: 1943), “Gelinlik Kız” (KNA: 1943), “Gülen Gözler” (M Ab: 1943), “Hissiz Adam” (KT: 1943), “İssiz Ada” (CI: 1943), “Kanlı Günler” (PS: 1943), “Küçük Hanımefendi” (MTB: 1943), “Lâle Devrinde Patronalılar Saltanatı” (AZK: 1943), “Sahipsiz Elmas” (SN: 1943), “Son Menzil” (Sm A: 1943), “6. Numaradaki Kadın” (ZÇ: 1944), “Anadolu Hisarında Beş Cinayet” (İl S: 1944), “Annemin Arkasından Hıçkırıklar” (ND: 1944), “Çamhca’daki Eniştemiz” (AŞH: 1944), “Çıldıran Adam” (VÖB: 1944), “Dişi Kurt” (NT: 1944), “Esir Kadın” (HS: 1944), “Garip Bir İzdivaç” (MTB: 1944), “Gizlenen Acılar” (MKS: 1944), “İlk Buse” (FP: 1944), “Kanlı Gömlek” (ÖRD: 1944), “Kızıl Ölüm” (BÇ: 1944), “Kiralık Kalp” (ZŞS: 1944), “Krallar Avlayan Türk” (MTT: 1944), “Memnun Meyve” (OÖ: 1944), “Okşanmayan Kadın” (SİS: 1944), “Osmanlı Saraylarında Cinci Hoca” (ZŞS: 1944), “Sönmeyen Ateş” (İZŞ: 1944), “Şeytan Abla” (RNY: 1944), “Uyuyan Hatıralar” (MKS: 1944), “Uzaklaşan Yol” (MKS: 1944), “Üç Büyük Aşk” (SK: 1944), “Yaralı Kurt” (RŞY: 1944), “Aldatmayan Hisler” (ŞE: 1945), “Allahsız Kadın” (NT: 1945), “Aradığım Kadın” (İK: 1945), “Asri Bakireler” (ZM: 1945), “Beyaz Kelebek” (ZM: 1945), “Beyaz Selvi” (HNZ: 1945), “Büyük Rüzgâr” (MKS: 1945), “Güzel Yuana” (FA: 1945), “Karlı Dağlar” (NNT: 1945), “Kaybolan Ses” (MKS: 1945), “Kibar Hırsız” (TAB: 1945), “Satılmış Bakire” (RE: 1945), “Sokaktan Gelen Kadın” (EMK: 1945), “Solun Ümit” (KNA:1945), “Son Dilek” (MK: 1945), “Sonbahar” (KNA:1945), “Uykusuz Geceler” (KNA:1945), “Uzaklaşan Kadın” (K Tz: 1945), “Yıldız Tepe” (PC: 1945), “Yıldız Tepe” (YP: 1945), “Bekar Evliler” (RE: 1946), “Büyük İhtiras” (MŞÖ: 1946), “Çapkın Subay” (RE: 1946), “Çiçeklenen Dallar” (ND: 1946), “Dirilen İskelet” (HRG: 1946), “İnanmışım Allah” (MKS: 1946), “Kırmızı Balıklar” (CU: 1946), “Küçük Ev” (CU: 1946), “Küçük Sevgili” (KT: 1946), “Mağrur Kadın” (MTB: 1946), “Mektepli Aşık” (RE: 1946), “O Kadın”, (RE: 1946), “Sarhoş Şehir” (NT: 1946), “Senede Bir Gün” (İK: 1946), “Sonsuz Panayır” (HEA: 1946), “Yarım Adam” (ATT: 1946), “Bir Avuç Hatıra” (MKS: 1947), “Buseden Kadın” (NS: 1947), “Çiçeksiz Bahçe” (MTB: 1947), “Diri Gömülenler” (KCK: 1947), “İkinci Şimal Sokağı” (ÖH: 1947), “O Gece” (PS: 1947), “Taş Yürek” (KT: 1947), “Yanık Kalpler” (Aİ: 1947), “Büyük Yalan” (MTB: 1948), “Gramafonlu Garsoniyeler” (RE: 1948), “Mezardan Çıkarılan Kız” (RS: 1948), “Solun Gönüller” (MB: 1948), “Zavallı Sabiha” (VA: 1948), “Çiçekli Tepe” (M Ak: 1949), “Dar Yol” (PC: 1949), “Dar Yol” (YP: 1949), “Avare Yıllar” (OK: 1950), “Karakoldaki Ayna” (AZK: 1950), “Köye Giden Gelin” (RÇ: 1950), “Sahte Şehzade” (ZD: 1950), “Şanlı Plevne” (RTB: 1950), “Karanlık Dünya” (OH: 1951), “Paylaşılan Vadi” (ÖH: 1951), “Acı Zafer” (AC: 1952), “Biz İnsanlar” (PS:

1952), “Kiralık Ruh” (SS: 1952), “Lale Devrinde Şair Nedim’in Aşkı” (EBŞ: 1952), “Tarihimizde Garip Vakalar” (REK: 1952), “Dişi Örümcek” (RHK: 1953), “İçli Kalpler” (AS: 1953), “Maziden Gelen Sesler” (FA: 1953), “Sahte Gelin” (M Bş: 1953), “Sokaktaki Adam”, (At İ: 1953), “Üç Katlı Ev”, (YZO: 1953), “Vadiden Gelen Sesler” (CÖ: 1953), “Büyük Balıklar” (OH: 1954), “Dar Yol” (AY: 1954), “Döner Ayna” (HEA: 1954), “Ekilmemiş Topraklar” (OH: 1954), “Kanlı Muamma” (ÜD: 1954), “Kara Nara” (Km T: 1954), “Karanlığa Açılan Kapı” (SH: 1954), “Karanlık Sokak” (ÜD: 1954), “Kore’de Kutup Yıldızı” (FG: 1954), “Küçük İstasyonlar” (AH: 1954), “Lekeli İzdivaç” (VP: 1954), “Öldüren Dudaklar” (HCB: 1954), “Öldüren Hatıralar” (GA: 1954), “Son Tren” (EMK: 1954), “Son Tren” (O Kr: 1954), “Ufkumdaki Dünya” (HÇ: 1954), “Dağlar Arasındaki Cennet” (MTU: 1955), “Deli Orman” (Hm G: 1955), “Düğümlü Mendil” (Az N: 1955), “Esrarengiz Sokak” (İY: 1955), “Güzel Daktilo” (Rİ: 1955), “İki Cisimli Kadın” (RHK: 1955), “Kadın Olan Erkek” (Az N: 1955), “Kanlı Baskın” (İY: 1955), “Kızıl Sultan Abdülhamit’e Yapılan Suikast” (MS: 1955), “Köye Dönen Yosma” (M Bş: 1955), “Rezil Dünya” (F By: 1955), “Sağırdere” (Km T: 1955), “Sayılı Fırtınalar” (RCU: 1955), “Siyah Kehribar” (TB: 1955), “Son Yumruk” (SÖ: 1955), “Taş Konak” (Mİ: 1955).

2.3.1.11. Tekrar Grubu Kuruluşunda Olanlar

Bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak amacıyla eş görevli iki sözcükten oluşan söz grubudur (Karahan 2006: 60).

“Tango Tango” (AG: 1928).

2.3.1.12. Unvan Grubu Kuruluşunda Olanlar

“Bir şahıs ismiyle, bir unvan veya akrabalık isminden kurulan kelime grubudur.” (Karahan 2006: 68).

“Hasan Mellah” (AME: 1874), “Hüseyin Fellah” (AME: 1875), “Süleyman Musli” (AME: 1877), “Dürdane Hanım” (AME: 1882), “Hürrem Bey” (MV: 1898), “Nur Baba” (YKK: 1922), “Pervin Abla” (MY: 1925), “Seyit Ali Reis” (AZK: 1927), “Boğaç Han” (AZK: 1929), “Kanlıoğlu Kanturalı⁶” (AZK: 1929), “Savcı Bey” (AZK: 1931), “Sevinç Han” (MTT: 1931), “Battal Gazi” (NNT: 1933), “Battal Gazi” (AZK: 1937), “Kevser Nine” (Nz M: 1934), “Cem Sultan” (MTT: 1935), “Hürrem Sultan” (MTT: 1937), “Güllü Gelin” (MHN: 1938), “Safiye Sultan” (MTT: 1939), “Şahin Reis” (NAB: 1941), “Kösem Sultan” (KCK: 1943), “Sadullah Ağa” (ZŞS: 1944), “Turhan Sultan” (KCK: 1944), “Zila Abla” (Nz S: 1948), “Battal Gazi” (ZŞS: 1953), “Mustafa Reşit Paşa” (MS: 1954).

2.3.1.13. Zarf-Fiil Grubu Kuruluşunda Olanlar

Bir zarf-fiil eki almış fiille ona bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan oluşan söz grubudur (Karahan 2006: 57).

⁶ Kanturalı ismi ile ilgili yapılan etimolojik değerlendirmelerde, sözcüğün anlamında “yükseklik, yücelik; itibar sahibi vb.” olduğu görüşleri yer almaktadır (Bkz. Duymaz 1999: 363-365). Bu sebeple söz konusu roman ismi, unvan grubu içerisinde değerlendirilmiştir.

“Gün Batarken” (EET: 1922), “Çıkrıklar Durunca” (SE: 1931), “Seni Beklerken” (VÖB: 1944), “Varşova Yanarken” (VÖB: 1945), “Yapraklar Dökülürken” (MS: 1945), “Dağlar Delinirken” (RAK: 1948).

2.3.2. Yabancı Dillerdeki Söz Grubu Kuruluşunda Olanlar

2.3.2.1. Farsça İsim Tamlaması Kuruluşunda Olanlar

“Taaşşuk-i Talat ve Fitnat” (ŞS: 1872), “Zeyl-i Hasan Mellah”, (AME: 1875), “Beliyyat-ı Müdhikel” (AME: 1881), “Acaib-i Âlem” (AME: 1882), “Esrâr-ı Cinâyât” (AME: 1884), “Tezkir-i Mazi” (Ms R: 1885), “Hayâl-ı Şebâb” (Ms R: 1887), “Sabah-ı Hayatım” (A.: 1890), “Defter-i Âmâlîm ” (Ms R: 1892), “Endiše-i Hayat” (AR: 1892), “Ervâh-ı Sevdâ” (MC: 1892), “Mehâlik-i Hayat” (AR: 1892), “Meşak-ı Hayat” (AR: 1892), “Meyl-i Dil” (AR: 1892), “Tecarib-i Hayat” (AR: 1892), “Tesir-i Edebiye” (Ms R: 1893), “Mihr-i Dil” (MV: 1895), “Küfran-ı Nimet” (Ms R: 1896), “Sevdâ-yı Sermedi” (AR: 1897), “Gam-ı Hicrân” (AR: 1898), “Mesâil-i Muğlaka” (AME: 1898), “Hasbihâl” (MV: 1899), “Sevda-yı Masumâne” (MV: 1899), “Tefrika-i Terakki” (MV: 1899), “Aşk-ı Masumane” (MC: 1900), “Aşk-ı Memnu” (HZU: 1900), “Âmâk-ı Hayâl” (AHŞ: 1908), “Ferdâ-yı Garam” (MR: 1913), “Kalb-i Şeyda” (Mh S: 1913), “Evliya-yı Cedid”, (EET: 1920), “Tebessüm-i Elem” (HRG: 1923).

3. Cümle Kuruluşunda Olanlar

Çalışmaya konu olan roman isimlerinden bazıları tek cümle, bazıları iki cümle, bazıları ise tamamlanmamış cümle kuruluşundadır. Yapılan tasniflerin daha açık ve anlaşılır olması için bu bölüm kendi içerisinde “Tek Cümleden Oluşanlar”, “İki Cümleden Oluşanlar” ve “Kesik Cümle” olmak üzere üç alt başlıkta değerlendirilmiştir.

Cümlelerin bir kısmında özne, sözlüksel olarak yer almaktadır. Bu kuruluştaki roman isimlerinde özne, tasniflerin yapıldığı alt başlıklarda gösterilmiştir. Bir kısmında ise varlığını yüklemde (fiil/ek-fiil) bulunan şahıs eklerinde dil bilgisel olarak göstermektedir. Kerime Üstünova dil bilgisel özneyi şu şekilde açıklamaktadır: “Yüklem, bağrında özneyi taşır, yüklem özne ister, bir başka deyişle Türkçedeki yüklem; yüklem=yüklem+özne yapısındadır. Yüklemin içindeki kişi eki, bizim sözünü ettiğimiz, asıl unsur diye sunduğumuz, öznenen başka bir şey değildir.” (Üstünova 2000: 489), “Dil bilgisel öznenin cümlede bulunma zorunluluğuna karşın sözlüksel özne cümlede olmak zorunda değildir.” (Üstünova 2012: 161). Çalışmada yüklemin iş, oluş veya hareketi yapanı, şahıs ekleri ile anlamsal olarak bildirdiği gerçeğinden hareketle, bünyesinde dil bilgisel özne bulunduran roman isimlerinin tasniflerinin yapıldığı alt başlıklarda, öznenin varlığı [Ø] simgesi ile gösterilmiş, söz konusu roman isimlerinde ise yüklemin çekimlendiği şahıs eki, altı (6) şahıs zamirinden hangisi ile örtüşüyorsa o, [] içerisinde verilmiştir.

3.1. Tek Cümleden Oluşanlar

3.1.1. Belirtili Nesne+Özne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Prensesin Gerdanlığını Kim Çaldı” (FS: 1940).

3.1.2. [Ø]+Belirtili Nesne+Yer Tamlayıcısı+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Sen] Onu Elimden Aldın” (VN: 1943), “[Ben] Zehiri Dudaklarından Aldım” (VD: 1945).

3.1.3. [Ø]+Belirtili Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Sen] Cezanı Çekeceksin” (ÜD: 1954), “[Ben] Dünyayı Dolaşıyorum” (Sn R: 1932), “[Ben] Seni Satın Aldım” (VN: 1938), “[Ben] Kocamı Aldatacağım” (EMK: 1940), “[Ben] Seni Seviyorum” (Br. B: 1940), “[Ben] Seni Unutamadım” (RFY: 1943), “[O] Beni Anlamadı” (İZŞ: 1944), “[Ben] Seni Alamam” (ZÇ: 1944), “[Onlar] Beni Mahvettiler” (VP: 1954), “[Ben] Derini Yüzeceğim” (Km T: 1954).

3.1.4. [Ø]+Belirtili Nesne+Zarf Tümleci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Biz] İstanbul’u Nasıl Aldık?” (FS: 1930).

3.1.5. Belirtisiz Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar⁷

“Evlenecek Kız Aranıyor” (ŞU: 1943), “Kayıp Aranıyor” (SFA: 1953), “Bütün Kapılar Kapandı” (ÖY: 1954).

3.1.6. Belirtisiz Nesne+Zarf Tümleci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar⁸

“Çakırcalı Efe Nasıl Vuruldu” (MS: 1941), “Bir Yuva Böyle Yıkıldı” (VÖB: 1943).

3.1.7. [Ø]+Belirtisiz Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Ben] Vahşi Bir Kız Sevdim” (EMK: 1926), “[O] Gong Vurdu” (REA: 1933), “[Ben] Görmek İstiyorum” (TD: 1943), “[Ben] Yaşamak İstiyorum” (HCY: 1943).

3.1.8. BT⁹+Özne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Belki Ben Aldanıyorum” (AR: 1909), “Elbet Sabah Olacak” (MG: 1948).

3.1.9. Özne+Belirtili Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Kan Gövdeyi Götürüyor” (ME: 1945).

3.1.10. Özne+Belirtisiz Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Seven Ne Yapmaz” (KNA: 1940), “Erikler Çiçek Açtı” (EMK: 1952).

⁷ Bu alt başlık, [Ø]+Belirtisiz Nesne+Yüklem kuruluşundaki bir alt başlık bulunmasına rağmen “Edilgenlik eki, gerçek öznenin kestirilebilir olmasına ya da yüzey yapıya taşınmasına izin vermez” (Üstünova 2012: 169) kuralı gereği, Belirtisiz Nesne+Yüklem şeklinde oluşturulmuştur.

⁸ Bu alt başlıkta yer alan roman isimlerinde de yüklem edilgen yapı olduğu için özne bulunmamaktadır. Bkz. Üstünova 2012: 169.

⁹ Cümleye bir öge olarak katkısı bulunan ama yüklem cevap vermeyen bağımsız durumlar için “bağımsız tümleç” terimi kullanılmıştır (Öznen 1995: 224).

3.1.11. Özne+BT+Belirtisiz Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Gönül Bir Yel Değirmenidir¹⁰ Seveda Ögütür” (HRG: 1943).

3.1.12. Özne+BT+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Sen de Seveceksin” (EİB: 1942).

3.1.13. Özne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Volter Yirmi Yaşında” (AME: 1884), “Cingöz Kafeste” (PS: 1924), “Cingöz Tehlikede” (PS: 1924), “Ben Deli miyim?” (HRG: 1925), “Cingöz Geldi” (PS: 1925), “Aşkı Günahımdır” (SİS: 1929), “Benliğim Benimdir” (Nz M: 1929), “Beş Hasta Var” (EİB: 1931), “Bir Kadın Söylüyor” (YNN: 1931), “Külkedisi Evlendi” (SİS: 1931), “Lawrens İstanbul’da” (FS: 1932), “Başım Dönüyor” (MRN: 1933), “Gülün Babası Kim?” (HNZ: 1933), “Hz. Ali Devlet Peşinde” (MZK: 1933), “Kadınlar Duymasın” (SR: 1933), “Sevgili Göklerde” (FNK: 1933), “Tipi Dindi” (MY: 1933), “Bir Kadın Geçti” (MY: 1934), “Bu Ne Biçim Aşk” (TN: 1934), “Öldüren Kim?” (VN: 1934), “Arsen Lüpen İstanbul’da” (PS: 1935), “Bu Kalp Duracak” (MKS: 1935), “Gece Konuştu” (REA: 1935), “Mehmetçik Çanakkale’de” (SMY: 1937), “Aşk Bu İmiş” (Sm A: 1938), “Aşk Budur” (Sm A: 1938), “Aşk İstraptır” (OÖ: 1939), “Günah Bende mi?” (KNA: 1939), “Kader Böyle İmiş” (İZŞ: 1940), “Mehmetçik Avrupa’da” (MSY: 1940), “Ben Vurmadım” (YP: 1941), “Ben Vurmadım” (PC: 1942), “Seven Gülmez” (FP: 1942), “Kalbim Senindir” (Nz M: 1943), “Aşk Ölür mü?” (RHK: 1944), “Eski Çapkın Anlatıyor” (SMA: 1944), “O Benim Babam Değil” (NT: 1944), “Sabah Oluyor” (Nz M: 1944), “Ben Casus Değilim” (PS: 1945), “Ölüm Bir Kurtuluş mudur?” (HRG: 1945), “Yavuz Sultan Selim Kızlar Arasında” (NAB: 1945), “Allah Kurtarsın” (TAB: 1946), “Gönül Bir Su Gibidir” (HD: 1946), “Medeniyet Sönüyor” (MVS: 1946), “Afrodit Uyanıyor” (İD: 1947), “Yavuz Sultan Selim Ağlıyor” (FFT: 1947), “Babam Kim?” (İİ: 1948), “Bir Kadın Kayboldu” (EMK: 1948), “O Gün Gelecek mi?” (KNA: 1948), “Yollarımız Ayrılıyor” (MG: 1948), “Barbaros Hayrettin Geliyor (I-II) (FFT: 1949), “Bozkurtlar Diriliyor” (NA: 1949), “Dünyanın Mihveri Kadın mı, Para mı?” (HRG:1949), “Bu Bizim Hayatımız” (RHK: 1950), “Siz Kardeşsiniz” (MÇ: 1952), “Fatih İstanbul Kapılarında” (EBŞ: 1953), “Hepsi Yalan” (RY: 1953), “Kalp Uyumaz” (KNA: 1953), “Bu Hayatı Yaşamak Lazım” (FA: 1955).

3.1.14. Özne+Zarf Tümlenci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Bir Kız Böyle Düştü” (CA: 1935), “Bir Aşk Böyle Söndü”, (Nz M: 1939), “Bu Gönül Böyle Sevdı” (EET: 1941), “Kadın Böyle Sever” (Mz E: 1944), “Ben Hiç Sevmedim” (EİB: 1947).

¹⁰ Bu eser isminde, “Bir Yel Değirmenidir” cümlesi, bağımsız tümlerdir. Bir cümle kuruluşunda olan bu bağımsız tümlerin öge dizilişi, [Ø]+Yüklem şeklindedir.

3.1.15. SÖ¹¹+Özne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Hayat Sen Ne Güzelsin” (NB: 1938).

3.1.16. SÖ+[Ø]+Yer Tamlayıcısı+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Yolcu [Sen] Nereye Gidiyorsun?” (Sm A: 1944).

3.1.17. Yer Tamlayıcısı+Özne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Bahçemde Bir Gül Açtı” (MY: 1932), “Asya’dan Bir Güneş Doğuyor” (FS: 1933), “Çölde Sabah Oluyor” (ŞNB: 1951), “Yer Altında Dünya Var” (RHK: 1953).

3.1.18. ÜT¹²+Özne+Zarf Tümleci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Evlere Şenlik Kayananam Nasıl Kudurdu?” (HRG: 1927).

3.1.19. [Ø]+ÜT+Belirtili Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Sen] Sakın Beni Okuma” (FS: 1932).

3.1.20. [Ø]+Yer Tamlayıcısı+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Biz] Hakka Sığındık” (HRG: 1919), “[Biz] Allah’a İsmarladık” (EMK: 1936), “[Ben] Sana İnanmıştım” (VD: 1945), “[Sen] Vicdanından Af Dile” (ZM: 1945), “[Ben] Sana Acıyorum” (MVS: 1946), “[Ben] Sana Döneceğim” (SS: 1952), “[Ben] Kalbime Hükmedemem” (AA: 1954), “[Sen] Kaderden Kaçamazsın” (İl E: 1955).

3.1.21. [Ø]+Yer Tamlayıcısı+Yüklem+ÜT Kuruluşunda Olanlar

“[Ben] Sana İmandım Sevgilim” (M Kç: 1955).

3.1.22. [Ø]+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[O] Bu muydu?” (HZU: 1894), “[O] Bir Akşamdı” (PS: 1924), “[Ben] Korkuyorum” (PS: 1938), “[O] Bir Yaz Gecesiydi” (Nz M: 1943), “[Sen] Geri Dönemezsin” (CI: 1947), “[Biz] Yalnızız” (PS: 1951).

3.1.23. [Ø]+Yüklem+Belirtili Nesne Kuruluşunda Olanlar

“[Ben] Unutamadım Seni” (VN: 1943), “[Sen] Affet Beni” (İK: 1944), “[Sen] Bırakma Beni” (AİT: 1944), “[Ø]Aganta Burina Burinata¹³” (Hl B: 1946).

¹¹ “Ünlemlerden ya da ünlem niteliğindeki birliklerden oluşan özneye ‘seslenmeli özne’ denir.” (Alyılmaz 2015: 35).

¹² Cümlenin muhatabının dikkatini çekme amacıyla kullanılan ünlem veya ünlem niteliğindeki söz/söz gruplarına “ünlem tümleci” denir (Alyılmaz 2015: 36).

¹³ Bir denizcilik terimi olan “Aganta Burina Burinata”, daha önce verilen komutlarla bütün yelkenler rüzgârla dolduğunda verilen son emirdir (Saatçioğlu 2016: 598; Halikarnas Balıkçısı 2019: 39). Roman isminde *aganta*, “Yısa veya laçka edilmekte olan bir halatın ve zincirin kısa bir süre elde tutulup bırakılmaması için verilen emir.” (TS 2011: 35); TS’de borina şeklinde geçen *burina*, “Dört köşe yelkenlerin yan yakalarına, alt tarafa doğru bağlanan halat.” (TS 2011: 380). Taranan kaynaklardan anlamına ulaşılabilen *burinata*’nın komutun anlamı doğrultusunda “üst tarafa doğru bağlanan halat” olduğu söylenebilir. Bu bağlamda “Aganta Burina Burinata”, “Alt

3.1.24. Yüklem+Özne Kuruluşunda Olanlar

“Sus Kalbim Sus¹⁴” (Nz M: 1944).

3.1.25. [Ø]+Yüklem+Yer Tamlayıcısı Kuruluşunda Olanlar

“[Siz] Vurun Kahpeye” (HEA: 1926), “[Siz] Söyleyin Genç Kızlara” (CH: 1945).

3.1.26. Zarf Tümleci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“Aşkla Oynanmaz” (MTB: 1944).

3.1.27 [Ø]+Zarf Tümleci+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[O] Henüz On Yedi Yaşında” (AME: 1881), “[Onlar] Ateş Olup Sardılar” (MZK: 1936), “[Ben] Yalnız Dönüyorum” (ŞNB: 1938), “[Sen] Gene Geleceksin” (Nz M: 1944), “[Ben] Sensiz Yaşayamam” (İÖ: 1944).

3.2. İki Cümleden Oluşanlar:**3.2.1. Özne+Yüklem // Kesik Cümle Kuruluşunda Olanlar**

“Ben Öldürmedim, Kokain” (AG: 1933).

3.2.2. [Ø]+Yüklem // Kesik Cümle Kuruluşunda Olanlar

“Nedamet mi? Heyhat” (AME: 1889).

3.2.3. [Ø]+Yüklem // [Ø]+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[O] Tufanda mı, [O] Turfa mı?” (MM: 1891), “[O] Canı mı, [O] Masum mu?” (NF: 1898), “[Sen] Sus [O] Uyanmasın” (MKS: 1939), “[O] Rüya mı, [O] Hakikat mi?” (VB: 1943).

3.2.4. [Ø]+Yüklem // [Ø]+Zarf Tümleci+Belirtisiz Nesne+Yüklem Kuruluşunda Olanlar

“[Ben] Kadındım [Ben] Nasıl Kız Oldum” (HN: 1936).

3.2.5. [Ø]+Zarf Tümleci+Yüklem // [Ø]+Zarf Tümleci+Yüklem

“[O] Bir Varmış [O] Bir Yokmuş” (SE: 1933).

3.3. Kesik Cümle

“Paris’te Bir Türk”, (AME: 1876), “Çölde Bir Sergüzeşt” (AK: 1900), “Ben mi?” (SDB: 1924), “Çölde Bir İstanbul Kızı” (EMK: 1927), “Hey Kahpe Dünya” (PS: 1927), “Geceleynin Sokaklar” (MY: 1929), “25 Sene Siper Kavgası” (RAS: 1931), “Kadın Asker

ve üst halatları tut.” Anlamında bir cümledir. Roman isminin söz dizimsel açıdan değerlendirilmesinde ise cümlelerin Türkiye Türkçesine aktarımı, sözcüklerin sözlük anlamı ve sırası esas alınmıştır.

¹⁴ Bu eser isminde dikkat çekiciliği sağlamak amacıyla yüklem iki defa tekrarlanmıştır.

Olursa¹⁵” (NR: 1933), “Hep Senin İçin” (PS: 1934), “Bir An Sevinç” (HB: 1937), “Dizlerine Kapansam¹⁵” (PS: 1937), “Afrodit Buhurdamında Bir Kadın” (REA: 1939), “Kadın Severse¹⁵” (EMK: 1940), “Eğer Aşk” (AG: 1946).

4. Sonuç

Dil bilimin alt dallarından olan *ad bilim*, *özel isimleri* köken, tarihî gelişme, dil-kültür ilişkisi vb. açılardan incelemektedir. *Tür isimlerinin*, bir sebeple ait olduğu anlamdan arındırılarak *özel isme* dönüştürüldüğü isimler; bazen tek bir sözcük, bazen de bir söz dizimi olabilmektedir. Kitap isimleri de ona ismini veren kişinin tercihi doğrultusunda tek bir sözcük olabildiği gibi bir söz grubu veya bir/birden fazla cümle kuruluşunda da olabilmektedir. Bilimsel kitaplardan ziyade edebî eserlerde yazar ve işlenen konu kadar eserin ismi de dikkat çekmektedir. Okunan edebî eserler içerisinde en çok tercih edilenlerden olması sebebiyle, her gün yenileri yayımlanan romanlar için isim konusu; rakiplerinin arasından sıyrılması, piyasada tutunması ve uzun soluklu olabilmesi hususunda bir kat daha önem arz etmektedir. Bu noktada ise okurda merak duygusu uyandırmak için bir/birkaç sözcük veya cümleyle sınırlı olan roman ismi; romanın konusu, tesirinde yazıldığı akım, yazarının edebî kabiliyeti kadar dili ve yazıldığı dönem hakkında da bilgiler vermektedir. Bu çalışmada, Tanzimat’tan 1955’e kadar Türkiye’de yayımlanan roman isimleri, yukarıda bahsedilen dönemlerin Türkçenin söz dizimine olan etkisini belirleyebilmek amacıyla söz dizimsel açıdan değerlendirilmiştir.

Çalışmada, 1872’den 1955 yılına kadar yayımlanan 343 yazara ait, toplam 1228 roman ismi incelenmiştir. Bunlardan 213’ü tek ve 4’ü iki sözcükten oluşmaktadır. 859’u söz grubu ve 152’ü ise cümle kuruluşundadır. Belirlenen örneklerin yayın tarihleri göz önüne alındığında, tek sözcükten oluşan roman isimlerinin bütün dönemlerde tercih edildiği sonucu çıkmaktadır. Söz grubu kuruluşunda olmayıp birden fazla sözcükten oluşan roman isimleri “Bir Söz Grubu/Cümle Olmayıp Birden Fazla Sözcükten Oluşanlar” başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu başlık altında 4 roman ismi yer almaktadır. Söz grubu kuruluşundaki roman isimleri; bağlama grubu (46), belirtili isim tamlaması (123), belirtisiz isim tamlaması (119), belirtisiz isim tamlaması+sıfat tamlaması (1), belirtisiz sıfat tamlaması (98), birleşik isim (60), edat grubu (9), kısaltma grubu (43), sıfat-fiil grubu (4), sıfat tamlaması (292), tekrar grubu (1), unvan grubu (26), zarf-fiil grubu (6); yabancı kökenli söz grubu -Farsça isim tamlaması- (31) olmak üzere toplam 14 başlık altında toplanmıştır. Bunlardan en çok tercih edilen ilk üçü; sırasıyla sıfat tamlaması, belirtili isim tamlaması ve belirtisiz isim tamlamasıdır. En az tercih edilen üçü ise sırasıyla belirtisiz isim tamlaması+sıfat tamlaması, tekrar grubu ve sıfat-fiil grubudur. Yabancı kökenli söz grubu kuruluşunda yalnızca Farsça isim tamlamasıyla oluşturulmuş roman isimleri belirlenmiştir. Bu isim kuruluşu en çok 1800’lü yıllarda tercih edilmiş, 1923’te ise son örneği

¹⁵ Cümlelerin temel unsurları olan yüklem ve öznenin bulunmasına rağmen anlamda saklı olan “belli şartlar sağlanınca asıl yargı oluşacak” yani “tamamlanmamışlık” durumu ve “Türkçede bitmiş eylem; eylem çekimine girmiş, zaman ve kişi eki almış, hareketin yapıp ya da yapılmadığını, zamanını, kişisini bildiren bağımsız, öncül biçim birimdir...istik ve dilek-şart çekimine girmiş eylemlere, bitmiş olmakla birlikte tam yargı bildirmeyen eylemler gözüyle bakılır...” (Üstünova 2000: 495) görüşleri ile bu üç roman ismi, *kesik cümle* başlığı altında değerlendirilmiştir.

yayımlanmıştır. Diğer söz grubu kuruluşunda olan roman isimleri ile ilgili değerlendirmeler şu şekilde özetlenebilir: Bağlama grubu, 1800'lerin sonuna kadar tercih edilmiş, bu tarihten 1921'e kadar kullanılmamış fakat sonrasında tekrar örneklerine rastlanmıştır. Belirtili ve belirtisiz isim tamlamalarının örnekleri 1920'lere kadar sınırlı sayıda iken sonrasında daha çok tercih edilmiştir. Yani Farsça isim tamlamalarının artık kullanımdan düşmesiyle Türkçe isim tamlaması kuruluşları tercih edilmeye başlamıştır, denilebilir. Belirtisiz isim tamlaması+sıfat tamlaması şeklindeki ikili grubun tek örneği 1896 yılına aittir. Belirtisiz sıfat tamlamasının ilk örnekleri 1800'lü yıllara aittir. Bu tarihlerden sonra 1920'e kadar kullanılmadığı, 1920 yılından itibaren ise aralıksız olarak roman isimlerinde sıklıkla tercih edildiği görülmektedir. Birleşik isim grubunun örneklerine 1800'lerden 1955'e kadar rastlanmaktadır. İlk örnekleri 1920'li yıllarda görülen sıfat-fiil ve zarf-fiil gruplarının diğer örnekleri bu tarihten sonrasına aittir. En çok örneğe sahip grup olan sıfat tamlaması, bütün dönemlerde istikrarlı bir ivmeye sahip olmuştur. Tekrar grubuna ait tek örnek, 1928 yılına aittir. Unvan grubu, 1800'lerde tercih edilmiş fakat sonra 1920'lerin sonlarına kadar bir duraklama geçirmiş, bu tarihten sonra yeniden roman isimlerinde kullanılmaya başlamıştır. Cümle kuruluşundaki roman isimleri; "Tek Cümleden Oluşanlar", "İki Cümleden Oluşanlar" ve "Kesik Cümleler" şeklinde sınıflandırılmıştır. Tek cümleden oluşanlar: Belirtili nesne+özne+yüklem (1), [Ø]+belirtili nesne+yer tamlayıcısı+yüklem (2), [Ø]+belirtili nesne+yüklem (10), [Ø]+belirtili nesne+zarf tümleci+yüklem (1), belirtisiz nesne+yüklem (3), belirtisiz nesne+zarf tümleci+yüklem (2), [Ø]+belirtisiz nesne+yüklem (4), BT+özne+yüklem (2), özne+belirtili nesne+yüklem (1), özne+belirtisiz nesne+yüklem (2), özne+BT+belirtisiz nesne+yüklem (1), özne+BT+yüklem (1), özne+yüklem (59), özne+zarf tümleci+yüklem (5), SÖ+özne+yüklem (1), SÖ+[Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem (1), yer tamlayıcısı+özne+yüklem (4), ÜT+özne+zarf tümleci+yüklem (1), [Ø]+ÜT+belirtili nesne+yüklem (1), [Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem (8), [Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem+ÜT (1), [Ø]+yüklem (6), [Ø]+yüklem+belirtili nesne (4), yüklem+özne (1), [Ø]+yüklem+yer tamlayıcısı (2), zarf tümleci+yüklem (1), [Ø]+zarf tümleci+yüklem (5). İki cümleden oluşanlar: özne+yüklem // kesik cümle (1), [Ø]+yüklem // kesik cümle (1), [Ø]+yüklem // [Ø]+yüklem (4), [Ø]+yüklem // [Ø]+zarf tümleci+belirtisiz nesne+yüklem (1), [Ø]+zarf tümleci+yüklem // [Ø]+zarf tümleci+yüklem (1). Kesik cümle (14). Cümle kuruluşunda olan roman isimleri toplam 33 başlık altında değerlendirilmiştir. Cümle kuruluşundaki roman isimlerinin daha çok Cumhuriyet Dönemi'nde tercih edildiği ve tamamına yakınının Cumhuriyet Dönemi'ne ait olduğu görülmektedir. İsimlere öge sayısı bağlamında bakıldığında, cümlelerin en az 2 ögeli, en çok 6 ögeli olduğu görülmektedir. Cümle kuruluşunda olan tasniflerin 27'si tek, 5'i ise 2 cümleden oluşmaktadır. Ayrıca belirlenen 33 yapıdan sadece 4'ü devrik yapıdadır ve bunlar da basit cümle kuruluşundadır. Bu bilgiler ise yazarların eserlerine cümle yapısı kuruluşunda isim verirken daha çok basit ve kurallı cümleler kullandıkları yani şiirsellikten uzak isimler tercih ettikleri bilgisini vermektedir.

5. Tablolar

Tablo 1: İsim/Söz Grubu Kuruluşundaki Roman İsimlerinin Sayı ve Oranları

No	İsim/Söz Grubu	Sayı	Yüzde	
			İsim/Söz Grubunda Yüzde	Bütün Roman Sayısında Yüzde
1	İsim	213	19,795	17,345
2	İki İsim	4	0,371	0,325
3	Bağlama Grubu	46	4,275	3,745
4	Belirtili İsim Tamlaması	123	11,431	10,016
5	Belirtisiz İsim Tamlaması	119	11,059	9,69
6	Belirtisiz İsim Tamlaması+Sıfat Tamlaması	1	0,0929	0,081
7	Belirtisiz Sıfat Tamlaması	98	9,107	7,98
8	Birleşik İsim	60	5,576	4,885
9	Edat Grubu	9	0,836	0,732
10	Kısaltma Grubu	43	3,996	3,501
11	Sıfat-Fiil Grubu	4	0,371	0,325
12	Sıfat Tamlaması	292	27,137	23,778
13	Tekrar Grubu	1	0,0929	0,081
14	Unvan Grubu	26	2,416	2,117
15	Zarf-Fiil Grubu	6	0,557	0,488
16	Farsça İsim Tamlaması	31	2,881	2,524
			Bütün Romanlarındaki Yüzde	
	TOPLAM	1076	87,622	

Tablo 2: Cümle Kuruluşundaki Roman İsimlerinin Sayı ve Oranları

No	Cümle/Cümleler	Sayı	Yüzde	
			Cümlede Yüzde	Bütün Roman Sayısında Yüzde
1	belirtili nesne+özne+yüklem	1	0,657	0,081
2	[Ø]+belirtili nesne+yer tamlayıcısı+yüklem	2	1,315	0,162
3	[Ø]+belirtili nesne+yüklem	10	6,578	0,814
4	[Ø]+belirtili nesne+zarf tümleci+yüklem	1	0,657	0,081
5	belirtisiz nesne+yüklem	3	1,973	0,244
6	belirtisiz nesne+zarf tümleci+yüklem	2	1,315	0,162
7	[Ø]+belirtisiz nesne+yüklem	4	2,631	0,325
8	BT+özne+yüklem	2	1,315	0,162
9	özne+belirtili nesne+yüklem	1	0,657	0,081
10	özne+belirtisiz nesne+yüklem	2	1,315	0,162
11	özne+BT+belirtisiz nesne+yüklem	1	0,657	0,081
12	özne+BT+yüklem	1	0,657	0,081
13	özne+yüklem	59	38,815	4,804
14	özne+zarf tümleci+yüklem	5	3,289	0,407
15	SÖ+özne+yüklem	1	0,657	0,081
16	SÖ+[Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem	1	0,657	0,081
17	yer tamlayıcısı+özne+yüklem	4	2,631	0,325
18	ÜT+özne+zarf tümleci+yüklem	1	0,657	0,081
19	[Ø]+ÜT+belirtili nesne+yüklem	1	0,657	0,081
20	[Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem	8	5,263	0,651

21	[Ø]+yer tamlayıcısı+yüklem+ÜT	1	0,657	0,081
22	[Ø]+yüklem	6	3,947	0,488
23	[Ø]+yüklem+belirtili nesne	4	2,631	0,325
24	yüklem+özne	1	0,657	0,081
25	[Ø]+yüklem+yer tamlayıcısı	2	1,315	0,162
26	zarf tümleci+yüklem	1	0,657	0,081
27	[Ø]+zarf tümleci+yüklem	5	3,289	0,407
	TOPLAM	130	Bütün Romanlarındaki Yüzde	
			10,586	
1	özne+yüklem // kesik cümle	1	0,657	0,081
2	[Ø]+yüklem // kesik cümle	1	0,657	0,081
3	[Ø]+yüklem // [Ø]+yüklem	4	2,631	0,325
4	[Ø]+yüklem // [Ø]+zarf tümleci+belirtisiz nesne+yüklem	1	0,657	0,081
5	[Ø]+zarf tümleci+yüklem // [Ø]+zarf tümleci+yüklem	1	0,657	0,081
	TOPLAM	8	Bütün Romanlarındaki Yüzde	
			0,651	
1	Kesik Cümle	14	Cümledeki Yüzde	Bütün Romanlarındaki Yüzde
			9,21	1,140
	GENEL TOPLAM	152	Bütün Romanlardaki Yüzde	
			12,377	

5. Kısaltmalar

5.1. Yazar Kısaltmaları

A Rf.: Ahmet Rauf	CA: Cemal Ataç	H Öz.: Hediye Özbora
A Rş.: Adalı Reşat	CC: Cemil Cahit	HA: Hamdi Atilla
A.: Andelib	CFB: C. Fehmi Başkurt	HB: Hüsametdin Berkes
AA: Aydın Alp	CH: Cemal Haluk	HCB: H. Cemal Beydeşmen
AC: Ahmet Cennetkaya	CI: Cahit Irgat	HCT: Haluk Cemil Tanju
AD: Abidin Daver	CKS: Cevdet Kudret Solok	HCY: Hüseyin Cahit Yalçın
AG: Aka Gündüz	CÖ: Cihat Özhan	HÇ: Hayrünisa Çiğdem
AGL: A. Sırrı Levent	CSA: Cemil Süleyman Alyanakoğlu	HD: Hayri Düşüngör
AH: Ayhan Hünalp	CŞ: Cem Şemsettin	HEA: Halide Edip Adivar
AHG: A. Hami Güven	CT: Celalettin Tevfik	HFO: H. Fahri Ozansoy
AHŞ: Ahmet Hilmi Şehbenderzâde	CU: Cahit Uçuk	HI: Hikmet Ilgaz
AHT: Ahmet Hamdi Tanpınar	DRK: D. Remzi Korok	HI B: Halikarnas Balıkcısı
AHZ: Ahmet Hilmi Zekibezyade	EB: Erhan Bener	Hm G: Hamdi Gürsoy
Aİ: Avni İnsel	EBŞ: E. Behnan Şapolyo	HN: Hüseyin Naci
AİT: A. İhsan Taşyılı	EET: Ercüment Ekrem Talu	HNZ: Halide Nusret Zorlutuna
AK: Ali Kemal	EF: Ertuğrul Fazıl	HÖ: Hayrettin Özilhan
AKM: A. Kemal Meram	EHT: Ebubekir Hazım Tepeyran	Hr Ö: Huriye Öviz
AME: Ahmet Mithat Efendi	EİB: Ethem İzzet Benice	HRC: Hamdi Rıza Çaydam
AOK: A. Osman Kurksekizoğlu	EKE: Esat K. Ertur	HRÇ: Hüseyin Rahmi Gürpınar
AR: Ahmet Rasim	EMK: Esat Mahmut Karakurt	Hs B: Hüsnüye Balkanlı
Ar R: Arif Rebia	ER: Ekrem Reşit	Hs N: Hüsametdin Nuri
AS: Ali Sipahioğlu	ET: Erol Tekin	Hs S: Hasan Sükuti
ASD: Ali Süha Delilbaş	F Al: Fatma Aliye	HS: Hatice Süreyya
Aş R: Alişen Reşit	F By: Faik Baysal	HSG: Hakkı Süha Gezgin
AŞH: A. Şinasi Hisar	FA: Fikret Arıt	HŞ: Hikmet Şevki
At İ: Atilla İlhan	FB: Faik Benlioğlu	HT: Hulusi Tirişoğlu
ATS: A. Turgut Simer	FFT: F. Fazıl Tülbentçi	HV: Hamdi Varoğlu
ATT: A. Tahir Tan	FG: Faruk Güventürk	HZT: Hayrettin Ziya Taluy
AY: Ali Yıldız	FK: Fazıl Keyder	HZU: Halit Ziya Uşaklıgil
Az N: Aziz Nesin	Fh S: Fehmi Sadık	HZÜ: Hilmi Ziya Ülken
AZ: Ali Zeki	FNÇ: F. Nafiz Çamlıbel	İD: İhsan Doran
AZK: Abdullah Ziya Kozanoğlu	FNE: F. Nebil Ertok	İE: İffet Evin
BB: Bekir Büyükkarın	FNK: Füzruzan Necdet Kestelli	İh E: İhsan Edip
BCM: Burhan Cahit Morkaya	FO: Fakihe Odman	İHB: İ. Hakkı Baltacıoğlu
BÇ: Bedirhan Çınar	FP: Fahrettin Pakkan	İİ: İhsan İleri
BE: Behiç Enver	FRA: F. Rıfık Atay	İK: İhsan Koza
BF: Bekir Fahri	FS: Fahrettin Sertelli	İl E: İlhan Engin
BFA: B. Faik Akın	FŞ: Fahriye Şükrü	İl T: İlhan Tarus
Bİ: Berkhan İnal	FŞY: F. Şükrü Yersel	İl S: İlhami Safa
BK: Beysan Keyder	FT: Faik Türkmen	İMD: İzzet Melih Devrim
BÖ: Besim Özgen	FZÖ: F. Zeki Önal	İÖ: İlhan Özükil
BP: Behçet Perim	GA: Güzin Alsan	İS: İhsan Serim
Br S: Burhan Sadık	GB: Galip Bahtiyar	İY: İsmet Yenisey
Br. B: Burhan Burçak	GH: Güney Halim	İZŞ: İsmet Z. Şakir
BVK: B. Vefa Karatay	GSA: Güzide Sabri Aygün	K Tz: Kemal Tüzün
BZ: Besim Zeynel	H Ga: Hamdi Gökalp	KB: Kemal Bilbaşar

KCB: K. C. Bel	MSP: M. Sadık Poğda	OA: Oktay Akbal
KCK: Kadircan Kafflı	MŞE: Memduh Şevket Esendal	OCK: O. Cemal Kaygılı
KH: Kenan Hulusi	MŞÖ: Memduh Ş. Özçopur	OG: Orhun Gültekin
KK: Kerim Karcan	MŞY: M. Şevki Yazman	OH: Orhan Hançerlioğlu
Km T: Kemal Tahir	MT: Münir Tevfik	OK: Orhan Kemal
KNA: Kerime Nadir Azrak	MTB: Muazzez Tahsin Berkand	OÖ: Oğuz Özdeş
Kr S: Kerim Sam	Mt O: Mithat Orhan	ORG: Orhan R. Gökçe
KR: Kemal Ragıp	MTS: M. Talat Sümer	OSO: O. Seyfi Orhon
KS: Kemal Samancı	MTT: M. Turhan Tan	ÖH: Ömer Hatipoğlu
KŞ: Kamuran Şerif	MTU: M. Tevfik Uras	ÖK: Ömer Köprülü
KT: Kemalettin Tuğcu	MV: Mehmet Vecihi	ÖRD: Ö. Rıza Doğrul
KY: Kamil Yazgıç	MVS: M. V. Soner	ÖY: Özker Yaşın
M Ab: Mehmet Abut	MY: Mahmut Yesari	PC: Peride Celâl
M Ak: Memduh Akaslan	MYT: M. Yalçın Tuna	PS: Peyami Safa
M As.: Mehmet Asaf	Mz A: Muzaffer Aklan	R Er: Refik Erduran
M Bş: Mehmet Başaran	Mz B: Muzaffer Bingöl	RAK: R. Asım Kökran
M Hm: Mehmet Hamdi	Mz E: Muzaffer Esen	RAS: R. Ahmet Sevengil
M Kç: Münip Koçoğlu	Mz K: Muzaffer Kozan	RCU: Refi Cevat Ulunay
M Kr: Mukadder Kırıl	Mz S: Muzaffer Sezer	RÇ: Rakım Çalalapa
M.K: M. Kemaleddin	MZK: M. Zeki Korgunal	RD: R. Danişmen
M.A: Muazzez Aruoba	NA: Nihal Atsız	RE: Reşat Engin
MA: Mükkerrem Adnan	NAB: N. Ahmet Banoğlu	REA: Reşat Enis Aygen
Mb S: Mebrure Sami	NB: Nasuhi Baydar	REK: R. Ekrem Koçu
MB: Meliha Borsel	Nc M: Necati Memduh	RFY: R. Fevzi Yüzüncü
MC: Mehmet Celâl	ND: Naşide Duru	RHK: Refik Halit Karay
MCK: Midhat Cemal Kuntay	NF: Necip Fazlı	Rİ: Reşat İleri
MÇ: Malkoç Çataloğlu	NFA: Nebil F. Alsan	RME: Rezaizade Mahmut Ekrem
ME: Mecdi Emiroğlu	N Fy: Neşat Feyzi	RNG: Reşat Nuri Güntekin
MFT: Müfide Ferit Tek	NG: Nezahat Gültan	RNK: R. Necdet Kestelli
MG: Muvaffak Garan	NH: Neriman Hikmet	RNY: R. Necati Yazgan
Mh S: Mahmud Sadık	NK: Nihad Kıp	RP: Rıza Polat
MH: Mebrure Hurşit	Nm K: Namık Kemal	RS: Recai Sanay
MHN: M. Hilmi Nural	NM: Necla Maraş	RŞY: Ragıp Şevki Yeşim
Mİ: Meliha İksel	NN: Nabizâde Nazım	RŞ Yz: R. Şükrü Yüzüncü
MİŞ: M. İhsan Şimşek	NNT: Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu	RTB: R. Tahir Burak
MK: Muammer Kentmen	Nr A: Nurettin Ata	RV: Raşit Vecihi
MKS: Mükkerrem Kâmil Su	Nr Ay: Nurettin Ayyüce	RY: Remzi Yanangöntül
MM: Mehmet Murat	Nr S: Nuri Sarpay	S Al: Süleyman Alpata
Mm S: Muammer Suat	Nr T: Nur Tahsin	S Ef: Suat Efczayış
MN: Mahir Naci	NR: Necdet Rüştü	S Er: Safiye Erol
MNA: M. Niyazi Akıncıoğlu	NS: Nafiz Sevilen	SA: Sabahattin Ali
MO: Mazhar Onad	NSÖ: Nahit Sırrı Örik	SB: S. Behzat
MR: Mehmet Rauf	Nz T: Nazan Tuncer	SC: Semiha Cemal
MRN: M. Reşat Nalbandoğlu	NT: Nihat Tangüner	SCA: Sadrettin Celâl Antel
MS Kr.: M. Sami Karayel	Ny A: Niyazi Ağırnaslı	Sd S: Sedat Simavi
Ms R: Mustafa Reşid	Ny D: Niyazi Durusoy	SDB: Suat Derviş Baraner
MS: Murat Sertoğlu	Nz K: Nazım Kurşunlu	SE: Sadri Ertem
MSA: Muzaffer Salihe Akün	Nz M: Nezihe Muhittin	Sf N: Saffet Nezihe
MŞÇ: Münir Süleyman Çapanoğlu	Nz S: Nezahat Somar	SFA: Sait Faik Abasıyanık
MSK: M. Sami Koray	O Kr: Osman Karabiber	SH: Saim Hikmet

SİS: Selami İzzet Sedes	SSA: Suat Salih Arsal	VB: V. Bilgin
SK: Salih Kurdakul	SŞP: S. Şükrü Pamırtan	VD: Vecdet Demirkan
SKA: Sabahattin Kudret Aksal	ST: Sadettin Tuğrul	VN: Vala Nurettin
Sl K: Süleyman Kazmaz	Sy T: Seyfettin Turan	VÖB: V. Örfi Bengü
Sl E: Enis Selahattin	SZA: Salih Zeki Aktay	VP: Vedat Pekgirgin
Sm A: Samiha Ayverdi	SZS: S. Z. Sertel	YK: Yaşar Kemal
SM Ar: Sadri Maksudi Arsal	ŞE: Şükran Eğrilmez	YKK: Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Sm E: Salim Esentürk	ŞNB: Şükufe Nihal Başar	YNN: Y. Nabi Nayır
Sm K: Samim Kocagöz	ŞS: Şemsettin Sami	YP: Yalçın Pekşen
SMA: Sermet Muhtar Alus	ŞU: Şehabettin Uzunkaya	YZO: Yusuf Ziya Ortaç
SMY: S. Münir Yurdatap	ŞY: Şevik Yelen	ZÇ: Ziya Çalıköğlü
Sn R: Sinan Reşat	TAB: T. Aziz Beler	ZD: Zuhuri Danişman
SN: Saffet Nezihe	TB: Tarık Buğra	Zİ: Zeynel İlhan
SNİ: S. Nuri İleri	TD: Turgut Denizeri	ZM: Z. Melek
SÖ: Sabri Örer	TG: Tahsin Gökşingil	ZMA: Zeki Mesut Alsan
Sp S: Samipaşazade Sezai	TN: Tuğrul Nurettin	ZÖ: Zeliha Öz
SP: Sedat Pınar	TÜ: Tahsin Ünal	ZŞS: Ziya Şakir Soko
SR: Server Rıfat	ÜD: Ümit Deniz	
SS: Suzan Sözen	VA: Vedat Akın	

5.2. Diğer Kısaltmalar

- Bkz.: Bakınız
 BT: Bağımsız Tümleç
 SÖ: Seslenmeli Özne
 TS: Türkçe Sözlük
 ÜT: Ünlem Tümleci
 [Ø]: Cümle içerisinde gösterilmeyen, dil bilgisel özne.

Kaynaklar

- Aksan, Doğan. (2009). *Her Yönüyle Dil* (5. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aktaş, Şerif. (2018). “Millî Edebiyat Dönemi (1911-1923)”. *Türk Edebiyatı Tarihi* (Genel Editörler: Talât Sait Halman, Mustafa İsen, Osman Horata) (3. Baskı). 3, 308-399. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Alyılmaz, Semra. (2015). “Türkçenin Söz Diziminde Seslenmeler ve Seslenme Öbekleri”. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 54, 31-50.
- Andı, M. Fatih. (2019). “Bir Kitaba Ad Koymak” (s. 14-22). *Hayata Edebiyatla Bakmak*. İstanbul: Ketebe Yayınları.
- Çelik, Yakup. (2018). “Cumhuriyet Dönemi: Roman (1920-1960)”. *Türk Edebiyatı Tarihi* (Genel Editörler: Talât Sait Halman, Mustafa İsen, Osman Horata) (3. Baskı). 4, 246-325. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Çıkla, Selçuk. (2019). *Kurmacanın Peşinde Hikâye ve Roman Yazıları*. Ankara: Çolpan Kitap.
- Demir, Necati. (2019). *Türkçe Cümle Bilgisi*. Ankara: Altınordu Yayınları.
- Duymaz, Ali. (1999). “Kanturalı Boyundaki Bazı Motif ve Unsurlar Üzerine”. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 8, 360-389.

- Gündüz, Osman. (1992). *Meşrutiyet Romanında Yapı ve Tema, C. I.* (Yayımlanmış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı.
- Halikarnas Balıkcısı. (2019). *Aganta Burina Burinata* (62. Baskı). Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Karaağaç, Günay. (2012). *Türkçenin Söz Dizimi* (5. Baskı). İstanbul: Kesit Yayınları.
- Karaağaç, Günay. (2016). *Türkçenin Dil Bilgisi* (3. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karahan, Leyla. (2006). *Türkçenin Söz Dizimi* (11. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kolcu, Ali İhsan. (2013). *Türk Romanı El Kitabı*. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınları.
- Korkmaz, Zeynep. (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri: (Şekil Bilgisi)* (3. Baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Korkmaz, Zeynep. (2017). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü* (Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş beşinci baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Narlı, Mehmet. (2009). *Roman Ne Anlatır Cumhuriyet Dönemi (1920-2000)* (2. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Okay, M. Orhan. (2018). “Tanzimatçılar: Yenileşmenin Öncüleri (1860-1896)”. *Türk Edebiyatı Tarihi* (Genel Editörler: Talât Sait Halman, Mustafa İsen, Osman Horata) (3. Baskı). 3, 90-114. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özmen, Mehmet. (1995). “Cümlelerin Altıncı Ögesi ve Bir Terim Önerisi”. *Türk Dili*, 519, 224-227.
- Saatçioğlu, Ece. (2016). “Halikarnas Balıkcısı’nın Aganta Burina Burinata Romanını Ekoeleştiril Bakışla Okumak”. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 581-600.
- Tepebaşı, Fatih. (2001). “Roman Adlandırımı ve İşlevleri” (s. 39-54). *Edebiyat ve Roman*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük* (11. Baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Üçok, Necip. (1947). *Genel Dilbilim (Lingüistik)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil, Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Üstünova, Kerime. (2000). “Türkçede Asıl Unsurlar: Özne ve Yüklem”. *Türk Dili*, 582, 489-497.
- Üstünova, Kerime. (2010). “Adlarda Tanımlılık” (s. 95-100). *Dil Bilgisi Sorunları*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Üstünova, Kerime. (2012). *Türkiye Türkçesi Ad İşletimi (Biçim Bilgisi)*. Ankara: Sentez Yayıncılık.
- Yalçın, Alemdar. (2006). *Siyasal ve Sosyal Değişmeler Açısından Cumhuriyet Dönemi Türk Romanı* (5. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.